

L'ESTEL

de Mallorca

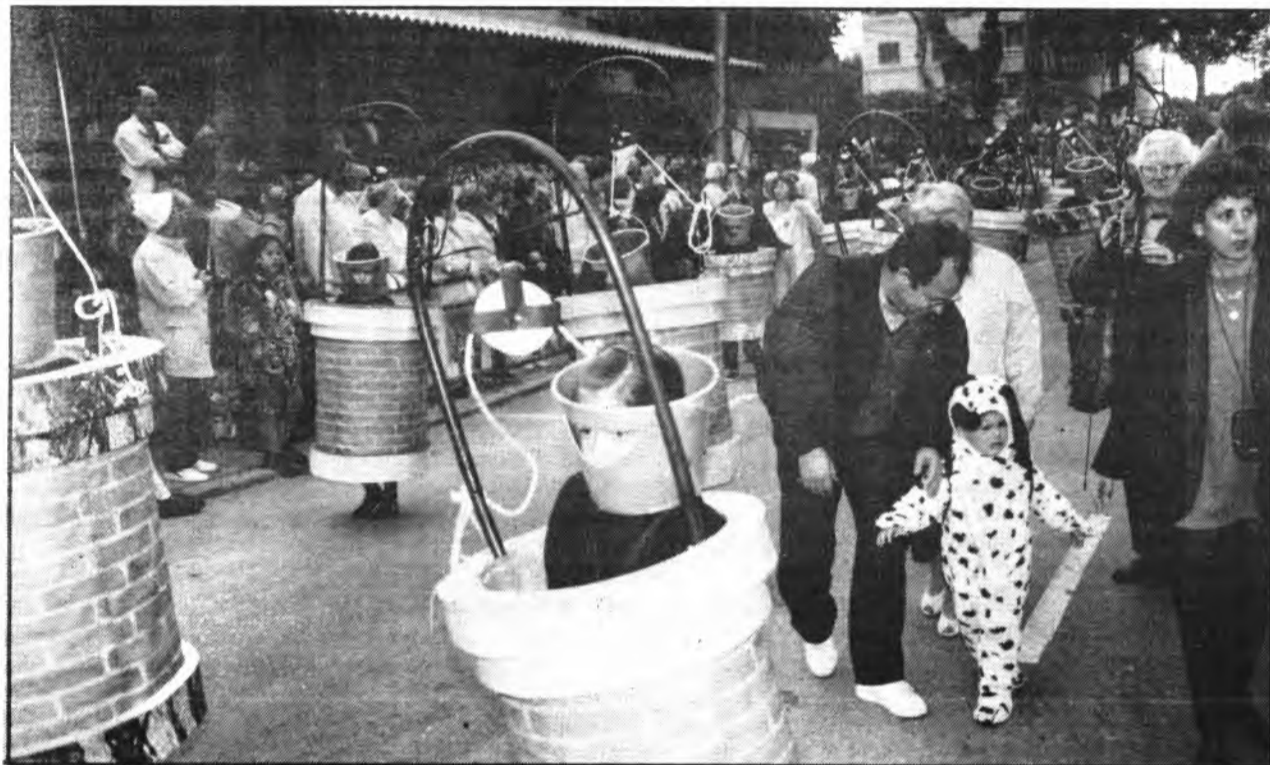
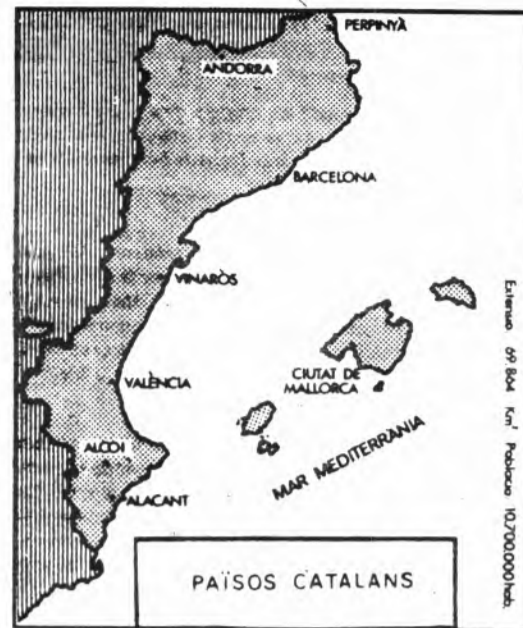
ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XIII. NÚMERO 286

1er DE MARÇ DE 1994

PREU: 200 PTS

Els aratjassers, hortolans de tota la vida, feren una carroça i una comparsa, demanant més atenció al problema de l'aigua a Mallorca. Guanyaren primers premis tant a la rua de s'Arenal com a la de Ciutat.

EL TRIBUNAL SUPREM COMENÇA A CONDEMNAR LA CORRUPCIÓ DEL GOVERN CAÑELLAS

(Redacció) El Tribunal Suprem ha condemnat l'anterior conseller de la Funció Pública del Govern Cañellas, Juan Simarro, i dos alts funcionaris seus, Melchor Meirata i Joaquín Legaza, a sis anys i un dia d'inhabilitació per un delictes de prevaricació. Els fets es remunten anys enrera quan Simarro va admetre en unes oposicions a funcionari l'esposa del Conseller d'Agricultura, Juana Mª Solivellas, quan legalment no ho podia fer ja que no estava en servici actiu. El Tribunal Suprem ha tirat per terra la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Balears que havia absolt Simarro. De continuar per aquest camí, Balears governada pel PP ben aviat serà pitjor que Itàlia ja que en aquests moments la condemna contra Simarro s'ha d'afegir a la condemna contra el senador del PP Guillermo Vidal que també està condemnat per delictes semblants pels tribunals.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies que confronten amb el carrer d'Aragó de la Ciutat de Mallorca. Si vos ha agradat, telefonau al 26 50 05 i el vos enviarem cada 15 dies.

SA RUA DE LLUBÍ VA POSAR EN SOLFA LA MÀFIA DE L'AIGUA. Festa grossa hi va haver a sa Rua de Llubí dissabte dia 12 de febrer. Prop d'un centenar de joves van fer una comparsa i una carroça monumentals en la qual satiritzaven i feien burla de la banda de l'aigua comandada pel reietó africà Gabriel Cañellas que se'n vol dur l'aigua dels pobles per poder continuar venent Mallorca als especuladors estrangers que no s'aturen d'urbanitzar i urbanitzar.

ÉS MOLT SENZILL!

Telefonau al
26 50 05 i vos
enviarem L'ESTEL
cada 15 dies

El jutge Florit imposa una fiança de 9 milions a Joan Vicenç per haver dit mafiós al polític del PP González Ortea

(Jaume Sastre) El jutge Miguel Jesús Florit Mateu, magistrat del Jutjat d'Instrucció Núm. 6 de Palma, ha imposat una fiança de 9 milions a Joan Josep Vicenç Nyegos per un reportatge publicat per *Diario 16* dia 13 de juny de 1993 i signat per David Oliver on s'afirmava: **el que passa a Escorca té més a veure amb una vendetta a l'estil de la màfia siciliana que el desig municipal de respectar i de preservar el medi ambient. El batle d'Escorca no és més que un simple missatge a les ordres del padrino que regeix des de l'ombra els destins de terres i de persones en aquest municipi...** Em referesc a José Mª González Ortea, portaveu del Grup Popular del Parlament Balear. Són precisament González Ortea i Pedro J. Morey els qui van decidir fer batle del nostre municipi el donat del viver de Menut, Antonio Gómez Pérez. González Ortea i Franco Mas Vives... s'han aliat per treure'ns fora del terme municipal i utilitzen tota mena de mangarufes, incloues les il·legals. Lamentàriem amb tota la nostra ànima que Escorca fos el Palerm Mallorquí.

Dins els ambients polítics de Mallorca ha causat estupefacció la decisió del jutge Miguel Jesús Florit Mateu atès que han estat reiterades les vegades que els polítics han intercanviat les acusacions de mafiós. Sense anar massa enfora, Nicolau Llaneras va acusar el PP d'esser una organització mafiosa i antidemocràtica i Pere Sampol ha denunciat fa pocs dies la màfia de l'aigua del PP que, integrada per Guillem Ferrer, Ventura Rubí i Fernando Dameto, volen especular amb l'aigua de la Part Forana. Per altra banda tampoc no s'ha d'oblidar el llenguatge habitual amb què, per exemple, el màxim representant del PP a Balears, Gabriel Cañellas, acostuma a desqualificar l'oposició política i els tracta d'ases, fariseus, poca-vergonyes, hipòcrites, etc. etc.

Arreu de Mallorca comença a existir una greu preocupació dins els cercles democràtics per saber fins on arriben els tentacles del cañellisme dins l'administració de justícia de Balears perquè no s'explica com un jutge pot imposar una fiança de 9 milions de ptes. per un presumpte delictes de llibertat d'expressió quan qui ha posat la querella, González Ortea, havia qualificat abans Joan Josep Vicenç de **matón** i de **terrorista**. Quines connexions hi ha entre alguns jutges i el cañellisme? Ens trobam davant una situació de corrupció generalitzada semblant a Itàlia? Com és que el TSJB va exculpar Simarro i després el Suprem l'ha condemnat? És indubtable que aquest judici durà molta coa perquè té com a rerafons el cas Husson - Tomeu Enseñat àmpliament tractat a les pàgines de L'ESTEL. Vegeu l'entrevista Patrice Husson: "He vingut a Mallorca per recuperar la casa que el falangista Tomeu Enseñat va robar a la meva família" (15. Desembre.1993). Ens trobam, en definitiva, davant un judici polític que servirà per treure a la llum del dia la cara oculta més sinistre i criminal del franquisme a Mallorca. L'espectacle està assegurat. Continuarem informant.

Xafarderies

• Durant aquest mes de març que acaba de començar se celebraran grans festes i sarau al **Club de Petanca VISA** per commemorar les nocces de plata del club. Hi haurà torneig de petanca, dinars i sopars i festa i més festa. Us tindrem informats.

• Així no podem anar, ens comentava n'Antoni Mora, propietari de l'embotelladora d'oli de la marca Mimor. "A Alcampo yenen l'oli més barat que el que compram nosaltres. Tenim els dies contats."

• De fonts ben informades hem sabut que la senyora del batle de **Santa Maria del Camí** espera un nin cap a mitjan mes d'abril. Enhorabona al novell matrimoni.

• Ens telefona una llucmajorera i ens conta que entrant a *les Covetes*, devora el Trenc, han arrabassat pins, mates i sivines per començar un gran edifici ben a prop de la mar. Suposa la nostra comunicant que això pot anar contra la Llei de Costes que prohibeix l'edificació damunt l'arena de les platges.

• I que ho són de mesquinets els **cap-pares del PSM**. Menyspreen els altres partits nacionals mallorquins, com ERC i UM, quan el que realment haurien de fer és fer pinya amb ells i unir-se per formar el Govern balear després de les pròximes eleccions autonòmiques. És ver que UM ha donat suport al PP durant els deu o dotze anys darrers i això, per un nacionalista mallorquí, és un pecat. Si UM es confessa d'aquest pecat i promet esmenar-se, sens dubte que cal perdonar-la i animar-la a treballar per una Mallorca mallorquina. El mateix passa amb Esquerra Republicana de Catalunya, els vots d'aquest partit poden esser essencials a l'hora de formar el pròxim govern a les illes Balears.

• I llavors diuen que el català no ha estat perseguit als Països Catalans! M'ho contava l'altre dia na **Teresa Vidal**, que regenta una botiga al Pont d'Inca: "No sé com tenen vergonya aquests del PP atacant la nostra llengua arreu d'Espanya. Quan jo tenia dotze anys, les monges franceses del Pont d'Inca me castigaven a llegir *El Quijote* sencer perquè me varen sentir parlar en mallorquí". I la cosa continua. Escoltau els mestres que expliquen a moltes escoles de Mallorca i sentireu que no ho fan precisament en la nostra llengua.

• El **Tribunal Suprem espanyol** ha acabat de reblar el clau de la polèmica lingüística (provocada, en última instància, per un conegut missèr feixista, de las *Juntas Españolas*, de nom Gómez Rovira, i avalada pel Partit Popular, amb José Maria Aznar al capdavant i el president Canyelles de comparsa). Ha passat la patata calenta al Constitucional i se n'ha rentat les mans. Abans, però, hi ha dit la seva: ha parlat dels Drets Humans (dels espanyols a Catalunya), però ha deixat de banda els Drets Humans dels catalans a Espanya (i a la mateixa Catalunya). El Tribunal Suprem espanyol, de la manera com ho ha enfocat, ha donat ales perquè s'imposi l'*apartheid* als Països Catalans: els castellanoparlants i els catalanoparlants haurien d'estudiar a aules diferents (com els blancs i els negres a Sud-àfrica fins fa ben poc); perquè volem suposar que els Drets Humans són els mateixos per a tots. La política lingüística de la Generalitat de Catalunya, basada sobretot en l'immersió lingüística (els nins catalans aprenen alhora el català i el castellà), no els parecut prou bona. Amb tot això, ens hauriem de demanar qui és el racista, qui és el que predica l'*apartheid*.

• La polèmica sobre el programa **Persones Humanes** continua. Televisió espanyola va censurar un programa del Gran Wyoming (que es diu "El peor programa de la semana") perquè aquest tenia la intenció d'entrevistar en Quim Monzó (un dels integrants de l'equip de Persones Humanes). Les excuses de TVE no s'aguanten: que si hi ha problemes econòmics amb els responsables del programa, que si els convidats no són interessants... Tot plegat, una mostra més de la intolerància espanyola (i això que va esser un català qui va haver de donar la cara).

• I és que els espanyols —espavilats, ells— sempre intenten que siguin els mateixos catalans els que facin la **feina bruta**. Tenim els casos de Solé-Tura, de Vidal Quadras i, ara, a Televisió Espanyola, el senyor Colom.

CAN'T Ttà

ESQUES I ORMEJOS
PER LA PESCA DEPORTIVA

LUCA DE TENA, 24 . PALMA DE MALLORCA . TEL. 27.43.08

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci

ÒPTICA SBERT

SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tif.: 72 14 25

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Jaume Sastre, Joan Estades de Montcaire, Climent Garau, Tomeu Martí, Miquel López Crespí, Miquel Julià, Joan Quetglas, Guillem Crespí, Jordi Caldentey, Pere Gil. Depòsit legal: PM 473-80. Impresió: Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfon: 26 50 05. Fax 75 35 18

Nacionalismes

Nacionalisme, què és nacionalisme? El d'Arzallus a Euskadi? El de Pujol a Catalunya? No, el vertader nacionalisme és el de Felipe González i el PSOE, el que practiquen a Andalusia. Quasi res. El nacionalisme andalús, vestit de camuflament, instal·lat a Madrid, al Govern, no demana almoïna, ni tan sols el 15% de l'IRPF, no reivindica la seva llengua. Per què ho ha de fer? El que fan és molt més intel·ligent, més pràctic. No es tracta de defensar una llengua, per molt peculiar i molta de gràcia que tingui. No. Del que es tracta és que tots els altres la parlem. No es tracta de defensar una cultura o una manera d'esser, de cantar o de ballar. No, ho espanyolitzam i ja està. Així, quan es defensa, es difon o s'imposa, no s'és un nacionalista del tipus català, basc o gallec; no, s'és espanyol. Quasi res.

I dels doblers de les promocions socials? Parlaré del PER. Pareix ésser que enguany el Govern espanyol enviarà uns dos-cents mil milions de pessetes per pagar als agricultors i jornaleros del camp els quals, justificant la seva cotització a la seguretat social durant dos mesos, cobraran durant tot l'any un sou d'un cent mil pessetes mensuals, cosa que no està gens malament; només que, curiosament, aquest sou només es pot cobrar si s'és resident a Andalusia o a Extremadura. A la resta dels territoris d'Espanya no tenim aquest dret.

Inversions i promocions. Passaré fugaçment sobre el que és i representa organitzar una exposició universal. De tot això, n'ha quedat un solar, un solar immens, dotat de totes les infraestructures més modernes i, on abans hi havia dos ponts per creuar el riu, ara hi ha sis formosos ponts. Que es dota a la regió d'un tren d'alta velocitat amb una inversió astronòmica... ah!, potser això era necessari. Que es construeix a Màlaga l'aeroport més monumental d'Espanya... ah!, és per millorar el turisme. Que es posa en marxa un pla hidrològic per subministrar aigua a les ciutats turístiques de Sevilla, Almeria, Màlaga etc... Bé, per a totes hi ha hagut partides pressupostàries avalades des del Govern espanyol. Govern que és a Madrid i que està especialment sensibilitzat per tot allò que es refereix a la seva regió de naixement, la qual cosa és digna d'aplaudiment i d'enveja.

Enveja i comprensió per la natural inclinació del Govern Espanyol i del partit que el sustenta per afavorir *lo seu* i els seus. Quant de diputats reuneix el PSOE entre Extremadura i Andalusia?

És estrany que els nostres nacionalistes —els d'aquí, els de la nostra roqueta— demanin perdó per parlar la seva llengua, la que heretaren dels seus pares i padrins, els quals ignoraven que seria motiu de vergonya emprar-la, que la guardarien per emprar-la dins ca seva i que fins i tot alguns la repudiarien. És estrany que disculpin les agressions que pateix la nostra cultura, costums, economia, sanitat, etc, amb una estúpida suficiència, que més que mostra de generositat demostra incompetència. És estrany que aquesta terra mallorquina no tingui la força suficient per fer-se respectar per l'autonomia que governa a l'Estat espanyol, cosa que no passa amb les autonomies basca, catalana, canària, gallega, càntabra, etc. Però d'això en parlarem en una altra ocasió, la qüestió del perquè unes autonomies són més respectades que altres i en moltes ocasions molt més afavorides. **Pere Felip i Buades**, *secretari general per un Nou Partit Socialista a les Balears.*

EMPRESARIS!

Si us anunciau a L'ESTEL la vostra empresa guanyarà doblers!

L'esperit republicà

Cap a la independència (I)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

PROLEGOMEN. La meua intenció és fer una sèrie d'articles que, alhora que tracten sobre l'actualitat més immediata, posin en clar les condicions objectives que ens menen, jo crec, cap a la independència de Catalunya, plena. Per suposat, és un camí ple d'incerteses i dubtes i, ben segur, ple de sorpreses també; no és bo de fer imaginar com serà la situació política a l'Estat espanyol a l'any 1998, posem per cas. Crec que la nostra via —la via catalana cap a la independència— serà obra nova, que estrenarà uns senderis nous, no coneguts, com sol succeir amb els esdeveniments històrics.

Partim de considerar que l'oligarquia espanyola i els seus instruments polítics, el Psoe i el Pp, no fan comptes d'afluixar gens ni mica l'opressió sobre les nacions de l'Estat. No volen reconèixer la pluralitat nacional i cultural. No volen ni sentir parlar del dret de les nacions a l'autodeterminació. I sembla que són a les seves mans els mecanismes essencials per a l'exercici de la dominació, social i nacional (haurem de veure més endavant de quina manera s'enginyen els seus ideòlegs per tal de negar el fet nacional català. Per cert que és significatiu que als darrers temps s'hagi fet una tan gran promoció de n'Ortega y Gasset, fins al punt de passar a ser un dels autors estel·lars dels programes oficials de filosofia; dels espanyols només; a Europa, és un perfecte insignificant). Per l'altre costat, no destaca cap tipus de moviment d'alliberament català. Per fer una comparació, hem de dir que l'independentisme basc mostra una major capacitat de decisió política i social que el català. És just i necessari que ens malficiem i que fem preguntes al voltant de la qüestió. Com, per exemple, podríem preguntar d'on traurem la força els catalans si ara sembla que no en tenim molta. O, com esmolarem la falç si arriba el juny tantes vegades anunciat. O, més prosaicament, com fer que els espanyols acceptin el nostres drets nacionals si ells sempre disposen de majoria parlamentària.

Intentaré mostrar que hi ha unes línies de fons que són com una mena d'indicadors dels grans processos històrics. Es donen uns moviments lents i profunds que marquen l'esdevenir dels pobles i de les nacions (certament, som al postmarxisme, és a dir, que som hereus de Hegel i de Marx; i és bo que els fem manlleus, si ens convé). Qualcunes d'aquestes línies es mostren clarament; qualcunes altres són més boiroses o, si voleu, no indiquen a bastament quin és el ritme de la història, o quin és el joc que podrà desplegar la nació catalana. Sigui com sigui, allò que al meu parer queda prou consistent és que hem començat el compte enrera cap a la independència de Catalunya. Vegem, tot seguit, uns punts de partida que descriuen la dialèctica fonamental.

L'oligarquia tradicional s'ha mantingut com a classe dominant de l'Estat espanyol fins al dia d'avui. I aquesta és la contradicció principal del sistema de domini de l'Estat. L'hegemonia d'aquesta classe ha ultrapassat l'època històrica que li corresponia. A Europa ja fa temps que l'oligarquia fou substituïda per la burgesia. Per trobar situacions anàlogues a l'espanyola, ens hauríem de situar a països com el Marroc, Turquia o els països sud-americans. L'oligarquia reforça contínuament el seu poder, però a costa de la decadència de les Castelles i d'ofegar el sistema productiu de Catalunya (PPCC) i d'Euskadi. Amb el seu immens poder, l'oligarquia ha impedit el desenvolupament d'una burgesia espanyola, industrial i moderna. Els gran nuclis industrials o bé són catalans o bascos, o bé són empreses de la burgesia estrangera. A l'Espanya estricta allò que hi ha són empreses

"nacionales"; aquestes empreses que són fetes a mida del despotisme i de la incapacitat de l'oligarquia espanyola; ells mai paguen, sempre cobren, els oligarques; i si l'empresa té pèrdues, llavors qui paga és l'Estat, és a dir, la resta de les classes socials. A aquests dèspotes no il·lustrats, tenebrosos, també els encanta participar dels monopolis concedits per l'Estat —o sigui, que són ells mateixos que es concedeixen els monopolis. El monopoli hispà és un sistema comercial fort, de benefici segur, sense oscil·lacions de mercat i, a més a més, un lloc on un hom pot donar "col·locació" a parents i a clients polítics. Aquests monopolis és un altre mètode d'espoliació sistemàtica de la població, que ha de pagar un preu més alt que el del mercat internacional. Posat a dir la veritat, he de confessar que l'espoli monopolístic no distingeix el fet nacional: en principi, catalans i espanyols paguen la mateixa tarifa, de moment.

Al llarg dels darrers vint anys —i amb la incorporació entusiasta dels tafurs del Psoe— han xuclat fins al límit tot tipus d'empreses "controlables" fins que les han exhaurides completament. Arribats al 1994, la major part de "mines" són esgotades. Una bona part d'empreses "nacionales" han fet fallida i, simplement, han estat tancades, com fou el cas d'Altos Hornos del Mediterráneo; d'altres, més emblemàtiques, com Seat, s'han venut a capitalistes de fora. És de destacar que, pràcticament, no hi ha ni una sola gran empresa industrial privada —de marca— espanyola estricta. Podem pensar i creure que això és la fi del domini de l'oligarquia. Comença davant nostre l'acceleració del temps històric. Si l'oligarquia perd el control del Poder —i, a la fi, el comença a perdre—, llavors s'obri la cursa cap a la independència de Catalunya. L'oligarquia va derrotar a les classes enemigues dins l'interior del seu recinte. Va fer avortar la burgesia de l'"Espanya estricta", va esclafar les classes populars actives de la República, va desbaratar l'edifici burgès d'Euskadi i Catalunya. No se tracta, emperò, de fer cap tipus de judici moral d'aquesta història tenebrosa, sinó de veure en detall de quina manera s'esmicola el Poder d'aquesta classe social absoluta.

No deixa de ser una paradoxa de la història que el bessó de la nació dominant, Castella, hagi arribat a un estat de decadència que la duu a una desertització tant greu. La pregunta que haurem de formular serà: i quina és la posició possible de les classes populars de Castella —de les Castelles, Lleó i Extremadura— que són les que pateixen les conseqüències de la malvestat de l'oligarquia. O sigui que haurem de veure quines són les noves relacions de classe a l'any 1994. De totes maneres, en siguem conscients o no, l'acceleració de la història sembla que ja ha començat.

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos

Tlf.: 20 73 62 (5 línies)

Fax 20 40 29

07003 Ciutat de Mallorca

Kang, Tzu, el mestre (VI)

MIQUEL LÒPEZ I CRESPI

LXV

Digué el Mestre: — No són els més dolents generals, reis i emperadors. N'hi ha de més perversos que els escriptors, filòsofs i doctors. Parlo dels nostres que ens abandonaren per una escudella d'arròs i ara descobreixen als soldats on hem parat les trampes, on tenim oculta la fórmula secreta que ens permet resistir.

LXVI

Deia el sapient Mestre Kang Tzu: — Mai s'ha de plorar per les derrotes del tirà. En les desfetes militars

dels qui ens comanden rau l'única possibilitat segura d'alliberament.

LXVII

Parlen amb to de veu imperiós amb els camperols, com si fossin reis, quan no són més que criats de la cuina imperial. Però s'arrupen de seguida que veuen un mandarí engalanat de seda. Tenen ànima d'esclaus, tots els funcionaris de la cort.

LXVIII

Els qui estan farts xerrimen que hem de fer dejunis per arribar a l'harmonia amb els astres; els qui mai no van a la guerra redacten les proclames més enceses de combats i batalles; els que no treballen de sol a sol als camps parlen de les excel·lències de l'oci per assolir la saviesa. Menjar de bades les restes que deixen els gossos de la senyora fa que pensin que pertanyen a la raça dels immortals. Vana inflor!

LXIX

Sovint, els deixebles demanaven al Mestre la seva opinió damunt els déus. — Molt millor seria que els temples esdevinguessin escoles per als infants o cases de repòs per als vells abandonats. Els bonzes frueixen de les millors menges sense haver treballat mai als camps.

LXX

Moltes vegades, per pura casualitat —desídia dels servents, murmuren els funcionaris— cremen els estables, els magatzems, les riques biblioteques de palau. Demanen les princeses i oficials: què s'ha fet dels cavalls, de la fina vaixela dels àpats, dels volums bellament dibuixats? Ningú no demana si han mort captius. Sols les vídues ploren en silenci al llogaret.

LXXI

El Mestre ens parlà: — Cal pregar per no tenir mai capatassos que abans hagin estat esclaus. Per fer mèrits davant dels dèspotes, augmentaran el ritme de feina i moriran milers d'homes en la Gran Murada. Coneixent els trucs que emprem per descansar o guarir l'extenuat, utilitzaran el seu saber en contra nostra. Quan s'esdevingui l'insurrecció cal exterminar-los abans que als senyors.

LXXII

El Mestre ens féu observar: — Quan contempleu els alts i bellíssims alcàssers de l'Emperador, penseu: quants de milers de presoners, captius de la derrota, han treballat en tan ingent obra? Quan mireu, bocabadats, les increïbles motlures d'oratoris i santuaris, l'or i la plata tan ben cisellats, reflexioneu: quants milions d'homes han abandonat, forçats, els camps per produir tanta bellesa? La magnificència, la grandiositat en què viuen els de dalt: sempre a esquena dels de baix.

LXXIII

Ien Iuan, Min Tzu, Jan Niu i Txung Kung ens deixaren per anar a servir els senyors de la guerra. La seva dèbil excusa fou que així coneixerien millor l'enemic. Es creien que podrien resistir les temptacions dels àpats imperials, la insinuació de les concubines dels harems, l'afalac embriagador dels poetes de la cort. Mai els hem tornat a veure.

LXXIX

Quan la soldadesca mercenària de l'Emperador derrotà l'exèrcit popular i els seus dirigents foren

executats públicament, el Mestre plorà sense avergonyir-se. Els deixebles i seguidors li demanaren: — Mestre, no ens has ensenyat que hem d'aprendre a controlar les emocions per arribar a copsar la verdadera saviesa? Kang Tzu, entristit, els respongué: — Si no plorés davant la nostra desfeta, en la mort dels millors combatents, quan ho podria fer de veritat?

LXXX

Quan esquarteraren de viu en viu Hui, el cap dels rebels, Txou Txi proposà: — Hem d'aixecar una estàtua a Hui en recordança del seu sacrifici. Així servirem eternament la seva memòria. El Mestre no hi estigué d'acord i declarà: penseu en els ensorrats monuments dels emperadors. Les altíssimes estàtues del tirà Ming serveixen avui per construir estables. Només els monòlits aixecats al cor dels homes perduren per sempre.

LXXXI

Mestre —interpel·là un dia Txang Xi—, sempre ens has ensenyat que els lames, propietaris i reietons són els nostres enemics. Tots els rics que viuen en palaus i s'aprofiten del treball dels camperols, els senyors de la guerra que ens envien al Nord, a les muntanyes a lluitar contra els rebels. Però mai ens has explicat quina és la riquesa exacta que cal posseir per esdevenir enemic.

— Basta que tu estiguis assegut a una simple cadira de fusta mentre els teus companys resten en el terra. Voler mantenir el privilegi d'estar assegut és suficient per mudar d'idees.

LXXXII

Voler tornar recuperar la dona que t'ha abandonat o treballar de nou amb el capatàs que t'ha copejat; vet aquí dues formes cruels de servitud.

Tinc enveja

Tinc enveja...

Tinc enveja de Mateu Joan i Florit... dels seus col·laboradors. D'on ixen eixes persones tant capacitades? I dels illencs, què en diré? Com és possible què existeixin suficients persones fermes per mantenir l'ESTEL? Jo, si no com a illenc, sí com a català em toca un poquet d'orgull d'estar almenys entre vosaltres... En temps de dictadura (no fa encara cent voltes que ho he dit) teníem la *BBC*, la *Pirenaica*, *Or i Flama*, *Presència*... la dictadura s'ha acabat i ara sols ens queda l'ESTEL al mig del país de la gran mentida...

vés-les contant, i quan acabis posa aquestes noves: Si jo sóc esclau, l'Estat es pot dir lliure?

Si jo sóc esclau, l'Estat es pot dir democràtic?

Si jo sóc esclau, què hòsties de representativitat t'atorgues?

Si jo sóc esclau, vol dir que hi han *negrers justs*?

Si hi ha esclaus i *negrers*, pot haver-hi gent a *entremig*?

Ara que sé que soc esclau, sé que serà per poc de temps, al segle XX ja ens poden tolerar; per tant... diré "*Negrero!!! Barco de rejilla!*". Josep Casalta i Casesnoves, Castelló

Parlar bé poc costa

L'ENAMORAMENT

Joan Escanelles i Llinàs

Arreu de Catalunya, Sant Valentí fóra invocat com a patró celestial de malpagadors, d'enredaire, d'estafadors i de trampistes, si la societat anglosaxona i l'esperit comercial no li haguessin atribuït la protecció dels enamorats.

Així doncs, al febrer, dia 14, se celebra que dos colomins qualssevilla (no "tortolitos") comparteixin el gust de l'un per l'altre i flirtein i juguin a estimar-se. És l'enamorament, una passió garrida. Hom s'enamora o s'encaterina de quelcom superficial, més la superfície és enlluernadora (i això que no "deslumbrà"): uns ulls, una cara, una veu, un somriure, un posat, un qui-sap-lo... Tanmateix l'enamorat s'hi ofusca i no destria les imperfeccions d'un ésser adorat, mentre la claror no l'espavilla. A partir de les noces, la fesomia autèntica se sol recuperar en vuit dies. Entre i entre, però, sense ningú pròpiament "xiflat", qui **resta boig o seny a perdre, qui s'ha begut l'enteniment.**

Sol començar de manera imprevista. És sabut que Cupido té l'arc manejadís i moltes sagetes al buirac. L'aspirant a amador que circula sense prudència s'arrisca a una **fletxada o dardellada** (o a un "fletxasso", si fa l'espanyol), no "en menos que canta un gallo", però sí **en un ai, com una exhalació, en una corredissa o en dir Jesús**. La fletxa en qüestió no fa trauc, però s'endinsa i és mala de treure. La víctima, no podem dir que "s'engatessi" ni que "s'atonti", però **s'entabana, s'encoloma i s'entobia d'allò més** (no se'n diu "que no veas"), a frec de guilladura. Sortosament, és de curta durada, un amor passatger. Les revistes del cor (no del "corasson") en diuen un "romance", la simple **aventura fugaça**, una mena de **romanço** engalipador.

No obstant això, la vivència és polida. Els festejadors potser no "s'acaramelen" en demasia, però van entendrits (amb més **tendresa** que "ternura") i força **encaramelats**, fent-se mil carantines, mentre es diuen fletes sentidores, tot i els tractaments espuris de "carinyo", en comptes d'**amor meu i d'estimat o d'estimada**.

Hi ha, per cert, manyagadures, o carícies per a embacinar les ingènues o els candís. No és el cas de l'amic (o l'amiga), de l'amistançat o de la druda, sinó de productes més sofisticats de la vasta litúrgia amatòria. No hi ha por de "Tenorios", una espècie forana; però vius amb el **Casanova** o amb l'afectat de **donjoanisme!** No és fàcil que "te la donin amb queso", però no t'estranyi si **et fan beure a galet** o si t'**aixequen la camisa**, prou que en són destres. De totes totes, cal defugir la candidesa, la color de rosa i l'estúpid "contigo pan y cebolla", malcreient que basta l'amor i **viure amb poca cosa**. Contemplar l'amor de les taronges és una mistificació. Si d'aqueixes resultes et donen **carabassa** (no "carabasses"), considera't persona afortunada o que tens bo (no "enxufe") amb el patró Sant Valentí.

Carn capolada (1)

Roman Piña nega l'existència dels camps d'extermini de Hitler

Jaume Sastre

És sabut que Hitler va exterminar prop de 6 milions de jueus durant el període 1933-1945 i que va emprar contra ells dos tipus de violència; per una part la violència "espontània" dels primers anys amb els atacs de les joventuts nazis (pallises, assalts, robatoris, incendis de les seves botigues...) i per altra la violència freda i sistemàtica dels camps d'extermini (Auschwitz, Chelmno, Treblinka, Sobibor, Maidanek, Belzec, Dachau, Mauthausen, Bergen-Belsen,...), de les cambres de gas i del Zyklon-B. Malgrat l'evidència i a pesar de tots els testimonis aclaparadors que existeixen sobre el genocidi dirigit per Hitler contra els jueus, actualment els grups neo-nazis propugnen postures revisionistes i tenen la barra d'afirmar que els camps d'extermini no van existir mai i que tot això va esser un invent de la propaganda dels aliats.

Paral·lelament a això, és sabut que els Països Catalans portem damunt les espatlles tres segles d'impecable persecució espanyola en la qual s'han anat alternant etapes llargues de repressió dura i criminal (dictadures de Primo de Rivera: 1923-1929, i del General Franco 1936-1975) amb d'altres més breus de simple tolerància (la II República espanyola o l'actual restauració borbònica). Bé doncs, a pesar de l'evidència més sagnant, hi ha espanyolistes i quintacolumnistes a sou de Madrid que mantenen postures revisionistes i que gosen afirmar en públic que Franco no va perseguir l'ús de la llengua catalana. Voleu uns quants exemples? Doncs ací teniu el líder neo-nazi del PP, José Mª Aznar, el catedràtic de la *Real Academia Española*, Gregorio Salvador, l'agitador racista Basilio Baltasar o Roman Piña qui l'altre dia va afirmar en el diari antimallorquí feixista i xenòfob *El Día del Mundo: el idioma (...) jamás nos fue prohibido desde el poder central. Durante el franquismo tuvo horas bajas, pero la Mallorca franquista y oficial hablaba mallorquín. Se hablaba en las comisarías. Se hablaba en los colegios y quizás más que ahora, aunque se nos educase en castellano. Y desde luego se editaban libros en catalán, (...) Todo esto hay que tenerlo en cuenta. Lo sabemos cuantos mallorquines tenemos más de cincuenta años, incluido Gabriel Cañellas, y lo desconocen nuestros hijos, víctimas de una desinformación aberrante (1)*.

Com acabam de veure, el Sr. Roman Piña és un revisionista que s'autoenganya i nega l'evidència de la persecució contra la llengua catalana; això a pesar d'estar documentada d'una manera aclaparadora per testimonis, llibres i articles de Josep Massot i Muntaner, Francesc Ferrer i Gironès, Josep Mª Solé i Sabaté, Joan Villarroja, etc. El cas patètic de Roman Piña, i qui diu Roman Piña pot dir Antonio Alemany, Luis Mª Pomar, etc. em recorda el cas de Walter Lippmann (1889-1974), un periodista americà que tot i esser jueu es va caracteritzar per un antisemitisme furibund que el va a portar a afirmar que la fòbia antisemita era un càstig provocat pels propis jueus que adoptaban postures resistents o rebels. Lippmann va

afirmar: **La meua actitud personal és mostrar-me molt més sever davant els defectes dels jueus que davant els de l'altra gent (2)**. Com Roman Piña, Lippmann es va enganyar a si mateix fins al punt que no va voler creure el que veien els seus ulls. Quan els nazis van cremar llibres jueus el maig de 1933, ell ho va disculpar i va dir que no tenia importància. Quan Hitler va pujar al poder, el va qualificar d'**estadista, l'autèntica veu d'un poble realment civilitzat (3)**; quan els nazis van promulgar les mesures antijueves les va minimitzar; quan la notícia de l'existència dels camps d'extermini va arribar a la premsa americana, Lippmann senzillament va callar i no en va fer cap comentari.

La malaltia de Lippmann té un nom clar: AUTOODI. El Sr. Piña és un psicòpata podrit per l'autoodi. El pitjor efecte de la colonització no és l'espoliació fiscal, la depredació dels recursos, per exemple, sinó la devastació mental: l'esquizofrènia i l'autoodi. L'efecte més tràgic del racisme contra els negres no és l'assassinat de Malcom X

L'ideòleg del partit espanyolista neo-nazi PP, Roman Piña, nega la repressió de Franco contra la llengua catalana a Mallorca la qual cosa és una aberració equivalent a negar que Hitler assassinés 6 milions de jueus als camps d'extermini.

(1965) o de Luther King (1968), sinó que existeixi una desferra humana com Michael Jackson que s'ha cregut les mentides del racista blanc i que intenta emblanquinar-se la pell. L'efecte més patètic de 300 anys de colonització espanyola no és que Madrid prohibeixi als catalans posar la "i" entre llinatges, per exemple, sinó que existeixi un mallorquí emblanquinat com Roman Piña que nega la repressió de Franco contra la llengua catalana a Mallorca. L'autoodi és el punt més alt de l'alienació mental fins on pot arribar la mentalitat d'esclau i apareix quan l'oprimit sucumbeix a la pressió psicològica i fa seu el discurs de l'opressor. L'autoodi es caracteritza pels següents trets que a vegades es presenten per separat o tots plegats a la vegada: 1) Negació de la pròpia identitat que és vista per l'afectat com una cosa negativa (una tara) que li impedeix conquistar el reconeixement social anhelat. 2) Assimilació com a propis dels pensaments denigrants que té el grup opressor (en el nostre cas, l'espanyol) envers el grup oprimat (el català). 3) Hipercriticisme patològic envers el propi grup i autoriduculització dels signes d'identitat nacional (**Ossifar**, per exemple). I 4) Negació de l'agressió i immersió dins el fatalisme castrador del no hi ha res a fer, no tenim remei o **Mallorca: terra inexistent**.

Lippmann era un jueu americà que negava l'existència del genocidi de Hitler contra els jueus. Roman Piña, Gabriel Cañellas, etc. són catalans de Mallorca afectats d'esquizofrènia i d'autoodi que neguen l'evidència de la persecució contra la llengua catalana. L'any 1917, l'intel·lectual espanyol Julio Camba va escriure, curiosament al diari ABC, el mateix paperot brut, enfiat i untat de merda que ara torna destacar pels seus atacs

xenòfobs contra Catalunya, una de les frases més bèsties i brutalment racistes que mai no s'han dit contra els catalans: **A todos los españoles suele indignarnos que los catalanes hablen en catalán. Hay algo que nos indigna más todavía y es que hablen en castellano. Pasamos el acento gallego, y pasamos la sistaxis vascongada... pero ese deje especial del catalán lo tomamos casi como una ofensa. No concebimos que pueda decirse nada espiritual con acento catalán, nada amable, ni nada galante. El catalán, por razón de su acento, está incapacitado para la mayoría de las cosas en cuanto sale de Cataluña (4)**. Definitivament, després de llegir aquest mots està ben clar que Gabriel Cañellas és un mamarratxo perquè quan parla castellà

per imitar i fer la pilota als espanyols, aquests se'n riuen i se'n foten d'ell a la cara. Us en recordau del que va dir Julio Feo sobre l'accent català amb què Cañellas parla espanyol? Doncs ho repetiré per a befa i lul·lea general: **Dicen en Palma que probablement la razón por la que Cañellas ya está en su tercera legislatura es porque hay mucha gente de las islas, especialmente payeses de la clase media, que se sienten identificados con él, A mí me resulta difícil creerlo, pues siempre que le oigo hablar con esa voz gangosa parece que tenga la boca llena de sopas; me recuerda a esos personajes que actúan en programas infantiles y hablan en un ridículo metalenguaje supuestamente para niños, como si creyeran que son tontos (5)**, **Cañellas explicó con su boca llena de sopas, que se había enfadado con los socialistas de la isla porque el día anterior le habían reprobado a uno de sus consejeros (6)**. Queda ben clar doncs: Cañellas és un beneit de set soles perquè quan els seus "quefes" de Madrid el maltracten i li pixen damunt, ell es pensa que plou aigua del cel. Ja ho ha dit també Planas Sanmartí fa unes dies quan comentava l'actitud submissa i silenciosa del lloro vell davant l'ofensiva dels neo-nazis del PP i de la premsa de Madrid contra la llengua catalana: **Tenc la sensació que ens estan sodomitzant, estam pagant les despeses i, a damunt, donam les gràcies (7)**.

Notes:

- 1.- Román Piña Homs, *El templagaitas Cañellas*, Dia del Mundo 6-II-1994.
- 2.- Paul Johnson, *La historia de los judíos*, Javier Vergara Editor, Buenos Aires 1991, pág. 471.
- 3.- Id. id. pág. 472.
- 4.- Reproduït per Guillermo Díaz-Plaja, *Mentalizar sobre la región*, Dopesa, Barcelona 1976, pág. 223.
- 5.- Julio Feo, *Aquellos años*, Ed. B, Madrid 1993, pág. 391.
- 6.- Id. id. pág. 402.
- 7.- Última Hora 10-II-1994.

Bibliografia Bàsica sobre el genocidi contra la llengua catalana:

- * Francesc Ferrer i Gironès, *La persecució política de la llengua catalana*, Ed. 62, Barcelona 1985.
- * Josep Mª Solé i Sabaté / Joan Villarroja, *Cronologia de la repressió de la Llengua i Cultura catalanes*, Curial, Barcelona 1993.
- * Josep Massot i Muntaner, *La repressió contra la llengua a Mallorca (1936-1939)*, dins *Nationalia II*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1978.
- * Josep Benet, *Catalunya sota el règim franquista*, 1973.
- * Josep Mª Solé i Sabaté i Joan Villarroja, *L'exèrcit i Catalunya (1898-1936)*, Llibres de l'Índex, Barcelona 1990.

TENNIS SON RIGO

Tennis
Futbol-sala
Håndbol
Petanca
Cir. Footing
Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs

SERVICIO OFICIAL OPEL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES)Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA

Anàlisi ètica del perquè es rebutja la llengua catalana

És cert que gaudim de democràcia, gràcies al fet que ja no està prohibit l'ús social del català, s'han publicat molts articles en contra i a favor de la llengua catalana. Com que la majoria dels escrits al voltant d'aquest tema sembla que tracten de defensar només interessos particulars, espere —en primer lloc— desxifrar la raó d'eixes actituds i després analitzar si és censurable èticament —segons el que es desprèn de l'obra dels filòsofs idealistes més universals— el fet de viure a un poble catalanoparlant menyspreant-ne la llengua i la cultura.

A continuació exposaré els arguments que semblen partidistes, i tot seguit procuraré aclarir per què ho són:

1. Si vivim a una comunitat bilingüe, s'ha de respectar el dret que cadascú parli en una de les dues llengües, sense que hi hagi la necessitat d'aprendre a l'escola la que no t'agrada.

Aquest argument, òbviament, és utilitzat per

DISCRIMINACIÓ I ALIENACIÓ LINGÜÍSTICA A CA NOSTRA

Antoni Martíáñez i Lliteras

-Com comprovam cada dia, som tractats poc menys que ciutadans de segona, d'estrangers i, ves per on, dins ca nostra.

Bona prova de la constant discriminació pseudo-colonitzadora que patim actualment, la veim reflectida en els mitjans de comunicació, autòctons o no, a la nostra terra. Lloc privilegiat on no té cabuda aquesta llengua nostrada. La mateixa de Ramon Llull, Bernat Metge i que emprà Joanot Martorell per escriure el *Tirant lo Blanc*.

Exemples concrets d'aqueixa constant discriminació els trobareu per onsevulla, premsa escrita, emissores locals, etc. I, com no? A la *Ràdio Balear* o a *Antena Televisión* amb les seves desconnexions regionals... Ben segur que haureu vist noticiaris presentats pels tan mallorquiníssims com Lina Pons que alhora són tan forasters com Carmen Sevilla o el Azúcar Moreno. I és que un resta bocabadat amb els seus *Buenos Días*, sempre plens de bona voluntat i d'excel·lents intencions però tan alienants.

Està ben demostrat que la nostra llengua bat el rècord núm. 1 en desprecis. Fa nosa. Tant per als *invasors / espanyols* com per als *renegats / mallorquins* és un vulgar parlar de *cuatro incultos payeses* o una espècie de mosca vironera que s'han d'espolsar de damunt per poder menjar el seu plat de *pescadito frito*.

Si des de la premsa poden excusar -no justificar- la seva actuació, argumentant el nombre d'analfabets que no llegeixen ni escriuen el català, quines excuses presentaran els mitjans de comunicació orals com són les emissores de ràdio o la televisió? Cap, és segur.

Ara bé, si des d'algun canal de televisió o d'alguna emissora de ràdio persisteix la convicció que el públic no entendre el mallorquí va ben errat. I si perviu un 40% de població invasora / colonitzadora que encara no en sap, té dues opcions: la primera, naturalment, serà aprendre'l i integrar-se -requisits mínims exigits a qualsevol estranger resident en un país estrany- i, la segona, tornar al seu lloc d'origen.

Per tot açò i des d'avui mateix no llegiré certs diaris, no escoltaré certes emissores ni miraré certs canals.

Esper tenir ben aviat molts imitadors.

alguns castellanoparlants que són conscients que la seva llengua és la dominant i, per això mateix, no els aprofita conèixer la dominada, que no els cal tant per a viure, ja que tots sabem el castellà. Si bé s'entén que la majoria de la gent solament lluita pel seu benefici personal, tal argument no deixa d'esser molt interessant, però poc consistent. Denota inconsistència, perquè no reflecteix la realitat, afirmar que Catalunya, les illes Balears i el País Valencià són comunitats bilingües, quan no és veritat, ja que tant sols ho són —o siga, saben i s'expressen en els dos idiomes, el català i el castellà— els catalanoparlants, però moltíssims castellanoparlants practiquen un monolingüisme intransigent per desconèixer el català, el basc i el gallec i, principalment, perquè pensen continuar ignorant-los tota la vida. A més a més, si l'escola, els mitjans de comunicació social, els jutjats, etc, majoritàriament entren el castellà, aleshores, com s'assegura el bilingüisme? I davant tal castellanització, què fem amb el dret dels que lliurement volem viure en català en el nostre territori de naixement i amb la nostra llengua materna? El mateix passa amb els que defensen el mallorquí i el valencià, que no són més que dialectes o variants del català.

2. Sovint s'escolta això: per què les institucions autonòmiques ens obliguen a normalitzar-nos i a aprendre el català a la força si nosaltres volem lliurement expressar-nos únicament en castellà?

L'anterior raonament sembla convincent per l'apologia que fa de la llibertat, quan simplement mostra una argücia ben feta. Ho qualifique així perquè pareix que acusa les institucions de coaccionar, quan és clar que a Espanya ha passat tot el contrari; així, ha estat el castellà el que s'ha anat imposant fora del seu territori lingüístic, i el que desitgen les Generalitats i el Govern Balear és recuperar en democràcia una mica del que s'ha perdut en segles de règims dictatorials, com el patit a l'Espanya franquista —per cert, el seu cap d'Estat era ben simpatitzant de Hitler i ni l'un ni l'altre es van caracteritzar pel respecte a les llengües o cultures alienes.

3. Alguns pares pensen que els seus fills estan desaprovechant el temps quan estudien les assignatures de català, el qual serveix —segons ells— per a poc. I dedueixen que resulta encara pitjor aprendre les matèries acadèmiques en català, perquè, opinen, al final no sabran bé el castellà.

Tal opinió reflecteix prejudicis propis de pares que no estimen la llengua catalana o que desconeixen els beneficis que tenen els alumnes que, en estar a un centre on s'aplica la normalització lingüística del català, en acabar el batxillerat dominaran el castellà com qualsevol altre, però amb l'avantatge afegit que també coneixeran el català; és a dir, que seran bilingües. I és clar, pot ésser un avantatge el fet d'esser bilingüe per trobar feina a Catalunya, a les illes Balears i al País Valencià; a més, aprofita, com està demostrat, per endinsar-se millor en el coneixement d'una tercer llengua —sobretot el francès i l'italià, que són dues llengües més semblants al català que al castellà—; i, per últim, beneficia molt als que vol entendre i viure de forma enriquidora en un lloc on l'han acollit sense racisme i on aprecien el seu esforç per assimilar i respectar —sense tractar de dominar— la llengua i la cultura autòctones.

4. Ja per últim, es denuncia a voltes el naciona-

lisme perillós i separatista dels partits polítics o les persones que defensen la recuperació lingüística del català.

Aquesta acusació ens fa gràcia perquè qui acusa és el vertader nacionalista espanyol, que no accepta que la Constitució espanyola vigent ampare les llengües minoritàries i minoritzades dels pobles d'Espanya. Tampoc no pareix força just denunciar que els catalans defensen la seva parla materna, quan el castellà, el rus, el xinès etc, fan el mateix.

Situant-nos en una perspectiva més filosòfica, podria resultar interessant analitzar si, segons les màximes de caràcter ètic, tal com es desprenen de l'imperatiu categòric kantian ("actua segons la màxima que puga fer-se a si mateixa, al mateix temps, llei universal", "actua de tal mode que usis la humanitat, tant en tu mateix com en qualsevol altre, sempre a la vegada com a fi —en si mateix—, mai simplement com a mitjà"), es pot advertir la manca d'eticitat d'eixes actituds analitzades abans. Doncs bé, si les dues màximes esmentades s'emprassen a la manera d'un termòmetre per a conèixer quines postures són morals —realitzant una simple especulació filosòfica sobre un problema ètic-pràctic—, llavors s'advertiria que un acte o fet és moral quan siga correcta la seva universalització. El segon enunciat o principi moral d'aquest gran filòsof idealista assenyala que una acció és ètica sempre que a les persones se les tracti amb la deferència que mereixen (essent en llenguatge filosòfic "finalitats en si mateixes") i mai no siguin utilitzades com a simples mitjans o instruments per aconseguir alguna cosa. Pareix clar que menysprear una llengua qualsevol —segons la primera màxima— no serà mai ètic, perquè si s'universalitzés tal comportament es danyarien moltes llengües i algunes, fins i tot, desapareixerien. Atenent la segona màxima, tampoc no es tracta d'una acció moralment acceptable, ja que seria utilitzar la gent que les parli, no amb el respecte que mereixen com a persones lliures, sinó que s'acabarà en un tipus clar de xenofòbia o racisme quan es consideràs la seva llengua com a inferior a la nostra. I per no ésser ètic, la mateixa ONU desautoritza qualsevol prohibició o persecució com la soferta pel català, el basc i el gallec en temps de la dictadura franquista —i, per suposat, no prescriu un procés de normalització com el que està fent la Generalitat de Catalunya, perquè l'intent de recuperació lingüística no contradiu l'ètica ni el dret internacional.

Ja per finalitzar, en l'essència d'algun tipus de discriminació, i dominació política, militar i lingüística es produeix la famosa dialèctica hegeliana del senyor-esclau, on el senyor tracta amb tots els mitjans d'anul·lar la voluntat de l'esclau; i per tant, com diria el mestre Hegel, en l'essència d'unes llengües dominants (anglès, castellà, francès...) s'amaga la misèria i la penúria de les altres dominades (irlandès, català, bretó... respectivament). A la fi, per tot el que he dit fins ara aquest madrileny de naixement que subscriu i que resideix normalment a Alacant—, considera que, sense deixar de banda mai el castellà, com segurament no hi ha vida després de la mort, és ara el moment de gaudir i de respectar la llengua i la cultura catalanes. **Raimon Montero**, professor de Filosofia de l'Institut Juníper Serra

Propaganda nazi, propaganda espanyola (I)

D'ençà uns anys, la virulència dels atacs espanyols contra la llengua i nació catalanes han crescut fins el paroxisme. I també les seves subtils manipulacions i la diversificació de tàctiques als *mass media* i entre la societat civil.

La propaganda totalitària té uns orígens comuns que cal desemascarar. En el cas espanyol té òbvies coincidències amb el nazisme. José María Aznar, Carrascal, Rodríguez Ibarra, etc, tenen llur mirall en les tàctiques confusionistes, agressives i abismals del nazisme. Per això, cal conèixer-les a fons per saber com afrontar-les. Vegin.

El confusionisme, imprescindible per al feixisme

L'ambient de la ciutadania de les regions on el vot nazi era alt durant la República de Weimar no semblava especialment nazi. Més aviat hi havia una confusió generalitzada: el nazisme es guardava ben bé de fer definicions clares, la propaganda nazi sols insinuava, buscava bocs expiatoris i deixava que els distins odis s'articulessin a través de les seves mediacions. Per exemple, molts catòlics de bona fe votaven nazi i deien coses com: "És que no trencà Hitler amb Luderndorf quan aquest malparlà de l'Església?". I amb tan escasses proves se'n donaven per satisfets com a catòlics. La superficialitat és imprescindible per fer

triumfar el confusionisme, i aquest és el brou de cultiu natural del feixisme.

La propaganda nazi mantenia un hàbil confusionisme i exhibia un patriotisme delirant que agradava a Alemanya, i un "halt!" a la bolxevització que també els tranquil·litzava, sobretot a les capes mitjanes i regions agràries.

També hi havia sectors obrers convençuts que Hitler faria la "revolució" obrera i nacional, fins i tot amb expropiacions de grans fortunes. Mentre els capitalistes (i especialment la indústria pesant) consideraven Hitler com el defensor de llurs interessos davant el poderós Partit Comunista Alemany i els sindicats d'esquerres. Sobretot la petita burgesia, botiguers, gent tradicional i d'ordre, pensaven que Hitler els solucionaria al crisi econòmica i l'atur i posaria ordre enmig del caos de vagues i misèria.

La propaganda nazi ho capgirà tot perquè aprofitava totes les ventades. Fins i tot s'aprofità de molts tics comunistes, i amb el Partit Comunista Alemany signà importants campanyes de desestabilització contra governs socialdemòcrates. No hi comptava cap escrúpol quant a mètodes i aliances. Els alemanys foren enganyats, miserablement i científica, per una colla de psicòpates ambiciosos disposats a totes per arribar al poder.

Hitler anà pujant dins el partit nazi fent ús del temps imperatiu. Ja dalt, la seva fogosa oratòria esdevingué radical, extremista i prometedora. També esdevingué el més popular líder. Parlà sense tenir en compte el programa del partit nazi: el modificava al gust de l'auditori, sense fer-se arrera per les divisions i disgusts que això provocà al si del seu partit. És curiós de fer notar que els "blavers" valencians també

a voltes han declarat que no calen programes, que llur programa es troba en la lletra de l'Himne de l'Exposició ("Per a ofrenar noves glòries a Espanya...").

Quant a organització, tant se li'n donava allò que fessin els seus hòmens mentre es trobessin sotmesos a ell, sense desdir-lo ni tancar-li el pas. Com que recrutà els seus afiliats entre l'empobrida "classe mitjana", que semblava un eixam despistat, hi concentrà les seves promeses. Hitler acceptà gent i diners d'allà on li venien i usà la seva demagògia sense pors: bé l'enfilà cap a una prometedora revolució (en una Alemanya amb constant agitació comunista), bé cap als prejudicis més ancestrals i autoritaris. Parlà en clau nacionalista i antimarxista i prometé expropiacions i nacionalitzacions dels grans *trusts* en favor dels desheretats per la crisi. Identificà el gran capital amb els "banquers jueus", no parlà mai dels grans capitalistes alemanys, part dels quals el sostingueren econòmicament (Stinnes, Krupp, Thyssen). Li donen suport els rics i el segueixen els pobres. La propaganda nazi, com la que ara fa el Partit Popular, anunciava que no deixaria cap anhel sense satisfer: des dels més d'esquerres als més de dretes. Llavors el boc expiatori central foren els jueus; ara, a l'Estat espanyol, són els catalans, i els "nacionalistes" els "cap de turc" de l'Estat hereu del franquisme.

L'absència de clares definicions i el camaleonisme constant dels líders nazis aconseguiren d'enganyar amplis sectors socials. En una situació de greu crisi molta gent se'n deixà seduir. El nazisme féu ús d'una aparença militarista perquè l'exèrcit era una institució molt sòlida en una Alemanya on els polítics es trobaven desprestigiats. El nacionalisme tenia dues cares: l'una militar i l'altra civil. La premsa antinazi fou massa poca-solta, els líders socialdemòcrates foren ineptes, els grans capitalistes, gent sense escrúpols, i les martingales dels partits de centre i de dretes per

mantenir-se al poder afavoriren sempre el creixement del monstre.

La premsa nazi era brava i genial en l'atac sense escrúpols de cap mena. Comptava amb diaris importants (a l'Estat espanyol l'extrema dreta també en té al seu servei, de diaris sense escrúpols morals, com *ABC* o *Las Provincias*, ajudats pel gran capital metal·lúrgic). L'educada premsa governamental, de redacció molt polida i acurada, incapaç de calumniar, i moguda per ressorts humanístics massa vulgars com per encandilar les masses desesperades, hi oposava unes barreres de paper de fumar. Els nazis acabaren progressivament per dominar el carrer: tenien una administració i una organització exemplars. I, a més, l'escenari dels seus actes seguia models d'una decoració genial, com la vitrina d'un aparador. Les banderes roges amb cercle en blanc i negra esvàstica no hi mancaven mai.

L'estalinisme fou un factor que ajudà decisivament el nazisme. El partit comunista alemany sempre fou fort durant la dèbil República de Weimar (1918-33), però es trobava brutalment controlat des de Moscou. I a Moscou manava un altre tirà megalòman, Josep Stalin, acostumat als canvis polítics de cent vuitanta graus. Aquest dirigisme sense sentit acabà fent bo el nazisme als ulls de molts alemanys.

El poble alemany no temia gaire la "idea" comunista, però sí temia "la manera bolxevic", que era sinònim de sang, fam i brutalitat. Quan Weimar trontollava pels cops del bolxevisme rus, que féu de Berlín la seu per a tot Europa, i com que aquella dissortada República no donava garanties de present ni de futur, molts alemanys es deixaren engronjar per les diabòliques promeses nazis que parlaven d'una revolució "alemanya", una bolxevització "disciplinada", rejuveniment físic i grandesa patriòtica. Des de fora d'Alemanya no entenien ni un borrall i solien acusar el poble alemany, que era sols una víctima que estava essent científicament inoculat amb un virus maligne. En realitat, en boca dels seus partidaris i adversaris, hom podria definir el nacional-socialisme com la més gran empresa de propaganda que van conèixer els temps. Algú ha pensat d'insultar els que es deixen influir per la propaganda comercial ambiental? Doncs això els passà als alemanys. Si Hitler pujà al poder fou per manipulacions *gansterils* en un govern de coalició que presidí amb altres partits de dreta. En eleccions lliures no obtingué mai majoria. I això, encara, perquè els alemanys no hi tenien massa alternatives. A més, el nazisme d'abans de conquerir el poder era molt distint de l'hitlerisme posterior, d'invasions i camps de concentració: acabà triomfant l'ala més reaccionària del partit nazi, davant els obreristes de Strasser o la petita burgesia de Röhm. **Jaume Tallaferró**

Fàbrica de maonesa a son Canals

En Vicente Pallardó és l'amo d'aquesta fàbrica que es diu "Cortell y Ramon". Fabriquen maonesa, allioli i salsa rosa. També envasen oli, que duen dels Països Catalans i d'altres llocs de l'estat. Tanmateix en Vicente ens aclareix que prefereix dur-lo dels Països Catalans perquè és més a prop i el transport és més barat. Aquesta maonesa no es troba als supermercats,

fan mides grosses que distribueixen als hotels i restaurants. Serveixen les zones hoteleres mallorquines i catalanes i també exporten a Canàries, Portugal i Cuba. Aquesta maonesa no pot fer mal, ja que la fabriquen amb ous pasteuritzats importats de Bèlgica. La fórmula per fer-la és la que segueix: ous, oli d'oliva, vinagre, suc de llimona, sal, sucre i una mica de conservant i estabilitzant.

Quinzena carta personal i telegràfica

Conclusió. Si jo, català als Països Catalans, estic obligat a saber el castellà... Per què un castellà, allà a les seues castelles, no està obligat a saber el català? Per què? Perquè jo, català, tinc un amo castellà, i per tant, soc esclau d'ell.

I... per què una cosa tant senzilla m'ha costat tants i tants anys per saber-la? Per què, intel-

lectuals i polítics m'ho heu amagat? No us convé per la vostra borjaca que jo tinga eixos coneixements? És clar que, tenint-los ja, em vénen al cap milers i milers de preguntes... però de moment deixem-ho amb una, per què *hòsties vols*, que jo siga... esclau? **Josep Casalta i Casesnoves, Vila-Real**

LA COORDINADORA DE SENCELLES DESEMASCARA DAVANT TOT EL POBLE ELS ESPECULADORS DE L'AIGUA

(Jaume Sastre) En un acte públic que va reunir més de dos-centes persones, la **Coordinadora en Defensa de les Aigües de Sencelles**, va desemmascarar davant tot el poble les maniobres ocultes i inconfesables que des de l'any 1991, tant EMAYA (Arturo Cadenas), controlada pel PP, com el batle de Sencelles, també del PP, han estat fent d'amagat de la població per especular amb l'aigua que és un bé públic i propietat de tots. Després d'una feina pacient de més de tot un any, la Coordinadora de Sencelles ha aconseguit reunir una caramull impressionant de proves, documents, mapes, contractes, etc. que ja han suposat una querrela criminal contra el batle de Sencelles, Guillem Ferrer, per falsificació de document públic en favor dels seus interessos. La convocatòria de l'acte de la Coordinadora van provocar una gran expectació prèvia dins Sencelles i comarca. Afortunadament, però, els intents de la màfia per impedir l'acte van resultar inútils. De què té por la màfia? Idò de que se'n parli i que surtin a la llum les seves maniobres ocultes. Per tal que la gent no sàpiga la veritat, els mafiosos del PP van moure tots els fils: el president de la Tercera Edat va negar el local per fer l'acte, l'Ajuntament va negar les cadires i la TVS està rebent pressions molt fortes perquè el vídeo de l'acte no s'emeti i no arribi a la totalitat de la població. Tanmateix però la veritat acaba sempre triomfant i a Mallorca també arribarà el dia que com a Itàlia els polítics mafiosos corruptes, mentiders i poca-vergonyes acabaran dins la presó. Amb la venda camuflada d'aigua, els especuladors del PP (Guillem Ferrer, Ventura Rubí, Fernando Dameto i Gabriel Cafellas) esperaven obtenir un suculent benefici de 300 milions de ptes. El pitjor de tot, però, és que el benefici fraudulent de quatre individus pot provocar el perjudici de la majoria de la població que veurà la baixada impressionant del nivell de la capa freàtica i la salinització progressiva de l'aqüífer.

QUÈ PASSA A SA POBLA I A LA BADIA D'ALCÚDIA?

Mentre a Sencelles i a Llubí, la màfia del PP ha fracassat per manipular i fer callar la protesta popular, en canvi han aconseguit tallar la protesta en un poble de reconeguda fama reivindicativa com és Sa Pobla i la zona Turística de la badia d'Alcúdia (Port d'Alcúdia, Albufera, Platja de Muro, Can Picafort), precisament les dues zones que notaran primer el desastre de la salinització de l'aqüífer. Què passa a sa Pobla? Doncs passa, entre d'altres coses, que el PP ha emprat la liquidació de les ajudes per la fallida de la Cooperativa com instrument de pressió per ofegar les protestes i ha intentat apaivagar el malestar a través de falses promeses com el bluf de noves inversions de capital estranger, cas de l'**American Eagle**.

PERE SAMPOL DENUNCIA LA MÀFIA DE L'AIGUA DEL PP

(Redacció) El Portaveu del PSM al Parlament, Pere Sampol, va denunciar l'existència de la **màfia de l'aigua** que integrada per destacats polítics del PP com el batle de Sencelles, Guillem Ferrer, el tinent batle, Ventura Rubí, i Dameto Cotoner pretén especular amb un bé públic i escàs com és l'aigua potable apte per al consum humà. Sampol va dir que **és immoral que hi hagi particulars i polítics en actiu que especulin amb un bé públic i que tenen firmats contractes amb EMAYA controlada també pel PP a través del seu president Arturo Cadenas**. La màfia de l'aigua del PP que en última instància està teledirigida per Gabriel Cafellas és una amenaça per a tots els pobles que beuen de l'aqüífer de sa Marineta (des de Santa Maria fins a Alcúdia) ja que té intenció de vendre 7'5 hectòmetres cúbics d'aigua que sumats als 3 que volen treure de Llubí i als 5 que volen treure dels pous privats de Binissalem, puguen a 15 hectòmetres cúbics quan els tècnics de la Junta d'Aigües han estimat que de l'aqüífer com a molt només se'n poden dur 3 hectòmetres, això si no es vol provocar la salinització irreversible.

CALEN FOC A DUES EXCAVADORES DE SA MARINETA

(Redacció) Dissabte dia 12 de gener, dues excavadores emprades en el transvassament de les aigües de sa Marineta varen esser cremades i destruïdes. Aquest fet ha provocat reaccions diverses arreu de la Part Forana, la gran perjudicada, un cop més, per la política arrogant i prepotent del PP-PSOE d'endur-se'n l'aigua a la força cap a Palma i Calvià. Quan la notícia es va escampar pels pobles hi va haver una festa espontània. A pesar que la majoria està en contra de la violència, l'alegria va esser general i molts bars van acabar l'existència de botelles de xampany. En un règim democràtic la violència és condemnable i a on s'han de dirimir les diferències és a les urnes. Cremar una excavadora està mal fet, però quan s'actua contra la majoria i s'humilien les institucions d'un poble (l'Ajuntament de Llubí, per exemple), solen passar coses lamentables com aquestes. La injustícia genera violència i la manera absolutament imprudent amb què PP-PSOE han duit el tema de l'aigua de la Part Forana, són responsables del clima de crispació que es viu al Pla de Mallorca. En qualsevol cas, és exigible un mínim de prudència mentre no se sàpiga certament qui ha provocat l'incendi de les excavadores, ja siguin persones que s'oposen al transvassament de l'aigua que es fa contra la voluntat dels legítims representants de Llubí, Santa Margalida, etc., o ja siguin els propietaris de les excavadores que les han auto-destruïdes per així cobrar les indemnitzacions de les assegurances. Perquè aquí hi ha una pregunta clau: Qui i per què es va ordenar retirar la vigilància hores abans que es produïssin els incendis?

Sa Rua de Llubí 1994 satiritza el transvassament de sa Marineta

Mª Antònia Munar i Riutort

Presidenta d'Unió Mallorquina

Triau-los mallorquins

Unió Mallorquina du a terme una campanya publicitària de promoció dels productes autòctons de la nostra Comunitat Autònoma, amb l'objectiu evident d'estimular la demanda, conscienciant el ciutadà per tal que consumeixi els nostres productes.

Aquesta actuació s'emmarca, com moltes altres, dins dels esforços d'UM amb l'objectiu de reforçar la identitat del nostre poble. No es tracta, ni molt manco, d'un gest fàcil simplement propagandístic, sinó de qualque cosa més ambiciosa i profunda, fer reflexionar el ciutadà d'aquestes Illes sobre el nostre comportament en matèria de consum, per tal que aquesta activitat pugui ser un instrument més de reafirmació de la identitat pròpia de les Illes Balears, són clares conseqüències per al nostre progrés econòmic. Es tracta que en els nostres hàbits quotidians hem de ser els primers en saber valorar les nostres coses, dedicant-hi l'interès que es mereixen, hem de començar per respectar-nos nosaltres mateixos, el nostre treball i els seus fruits, els nostres productes, en cas contrari difícilment aconseguirem l'atenció i el respecte als altres. Si conscienciam el ciutadà del suport als productes autòctons, aconseguirem que se sumi a un moviment col·lectiu dirigit a dignificar el nostre país, i a la vegada, com a integrant d'aquesta societat, que es faci costat a ell mateix.

Tampoc no és una mesura que sigui contradictòria amb l'ideari liberal que també caracteritza el nostre partit. No ens trobam davant la defensa d'una autarquia passada ni d'un patriotisme simplista. Al contrari, és l'adopció de mesures que compensen el tracte discriminatori que sofreix la nostra comunitat, que pal·lien la inferioritat de condicions en matèria de transports i els costos de la insularitat.

En definitiva es vol donar suport a les nostres empreses i als seus productes per tal que puguin competir en igualtat de condicions amb altres empreses situades fora de les Illes. De la mateixa manera que la Comunitat Europea, en les negociacions del GATT, al·legava que «l'excepció cultural» quant a la liberalització absoluta dels mitjans de comunicació, als efectes de protecció de les cultures europees enfront del gegant americà.

Podem argumentar l'excepció insular per defensar els nostres productes.

Som nosaltres mateixos els qui hem de començar per apreciar els nostres productes. El turisme que rebem és una plataforma immillorable per donar a conèixer a tota Europa el que feim a les Illes i el que tenim. Tot això amb l'ànim que transcendeix allò simplement mercantil aconseguint la identitat del nostre poble.

Quan promovem els nostres productes donam suport a la nostra cultura popular, a la nostra forma de ser, a la nostra gastronomia i als nostres costums. El turisme de qualitat que tant perseguim demana no només sol i platja, sinó també artesanía, gastronomia, cultura, patrimoni artístic i paisatgístic, etc... Tot això l'ajudarà a enfortir el sentiment nacional de la nostra població i el cohesionarà.

UM vol assumir la seva part de responsabilitat en el reforçament de la nostra estructura econòmica, sense voler suplantar la tasca de foment que puguin tenir les institucions autonòmiques. S'intenta conscienciar la societat civil per dinamitzar els sectors deprimits, ajudant en el que sigui possible a rompre el monocultiu turisme-construcció.

Difícilment podem construir un país fort, dinàmic i competitiu si deixam que mori la nostra agricultura, el petit comerç o la indústria com a integrants de la columna vertebral d'aquestes Illes.

Les persones que ens visiten sabran que a la CAIB existeixen uns productes

OBRA CULTURA "VOL CREURE QUE LA IMPUGNACIÓ DEL CATALÀ A LES ESCOLES NO POT TIRAR ENDAVANT"

(Redacció) L'OCB ha expressat la seva gran preocupació per la decisió del Tribunal Suprem de posar en mans del Tribunal Constitucional la Llei de Normalització Lingüística de Catalunya, i diu que "vol creure que aquesta impugnació de l'ensenyament en català no pot tirar endavant", ja que en altre cas "significaria que la Constitució Espanyola, feta amb totes les limitacions de la transició, no és capaç de donar cabuda a les necessitats de defensa de les llengües i cultures no castellanes de l'Estat espanyol, en donar tota la preeminència al castellà que, encara que és cooficial, no és la llengua pròpia de les Balears. Per tant, indefectiblement, prest o tard hauria de ser modificada".

L'OCB considera que si el Cosntitucional espanyol declara il·legal la Llei de Normalització Lingüística de Catalunya, això tindrà un fort impacte a Balears ja que suposarà la invalidació dels articles 20 i 22 de la Llei de Balears.

UM MANIFESTA EL SEU DESACORD AMB LA DECISIÓ DEL SUPREM

(Redacció) En un comunicat tramès als mitjans de comunicació, Unió Mallorquina (UM) ha expressat el seu desacord amb la decisió del Tribunal Suprem i confia que el Tribunal Constitucional es pronuncii a favor de la Llei de Normalització Lingüística del Principat, una llei que ja fa onze anys que s'aplica sense problemes i que està en consonància amb l'article 3 de la Consitució que reconeix l'oficialitat del català dins el seu territori compartida amb el castellà.

originals i propis, que tenim una cultura, una llengua i una història que ens diferencien del nostre entorn, conformant la nostra personalitat col·lectiva específica. Tot això en benefici de tots.

L'EX-CONSELLER CLADERA DIU QUE EL LLORO VELL ÉS UN BUFÓ

(Redacció) Mal temps corren per al lloro vell! No hi ha dia que no el posin blau de per tot! Per Llubí, Sencelles, Santa Margalida, Sa Pobla, Muro, etc. el tracten de traïdor i de lladre que vol fotre l'aigua a la Part Forana per afavorir els especuladors estrangers que han destrossat Mallorca amb urbanitzacions salvatges. Per Ciutat, Nicolau Llaneras diu que el PP és una organització antidemocràtica i mafiosa. Des de l'ESTEL hem estampat damunt paper les seves amistats perilloses amb persones relacionades amb el tràfic de drogues. Des de la revista *Porto-Cristo* (Desembre-93, pàg. 7), Rafael Galbaldón el tracta de gran cacic que practica el man i orden; etc. Mª Antònia Munar va dir a la seva conferència de DM que: Cal acabar, d'una vegada, amb la presa de pèl que ha implantat el colonialisme sobre les Balears, transmetent la falsa imatge que l'autonomia, que en comptes d'esser l'expressió de la dignitat sobirana del nostre poble és un hort que l'amo de la possessió administra al seu caprici i utilitza com a cacera en profit de les seves amistats. L'ex-conseller de turisme, Jaume Cladera, ha dit que Cafellas és un bufó perquè es dedicava a posar malnoms i a ridiculitzar els seus propis col·laboradors. Les pàgines de *Cartes al Director* dels diaris forasters de ciutat acusen Cafellas d'estar al cadpdavant la màfia d'especuladors i de constructors. El PSM ha denunciat la màfia de l'aigua del PP que vol fer negoci especulant amb l'aigua de la Part Forana. La paraula més repetida i que està en boca de tothom a l'hora de parlar del neo-nazi Gabriel Cafellas és: màfia, màfia per aquí i màfia per allà. La gent comença a estar-ne fins a la coroneta del lloro vell. La petita i mitjana empresa mallorquina treu foc pels queixals perquè el traïdor Cafellas els ha venut a El Corte Inglés, Alcampo, Pryca, Continente, Porto PI, etc. La pagesia està empenyada, els hotelers també perquè continua la seva política de destrossa urbanística i al servici dels especuladors, etc. etc. Com més va, es posa en evidència la decadència i l'aïllament del lloro vell. Fins i tot alguns peixos grossos que entre bastidors el mantenen es comencen a demanar si no ha arribat l'hora d'abandonar el vaixell dels neo-nazis espanyolistes del PP. El lloro vell carregat d'arrogància i de supèrbia es creu un Déu invencible. Que hi va d'errat! També Alfonso Guerra es pensava esser intocable. De més verdes n'han madurat. El dia que totes aquelles persones de bona fe que voten el lloro vell sàpiguen només un 25% de les seves brutors mafioses, li entaferiran el plat d'arròs brut per la cara.

TOT CATALUNYA TANCA FILES DAVANT ELS ATACS DELS NEO-NAZIS DEL PP I DE LA PREMSA DE MADRID CONTRA LA LLENGUA CATALANA

(Redacció) L'ofensiva anticatalana del PP, l'onada d'atacs per part dels mitjans de comunicació de Madrid i la decisió del Tribunal Suprem espanyol de posar en dubte la consitucionalitat de la Llei de Normalització Lingüística del Principat aprovada i en vigor des de l'any 1983, han provocat el tancament de files de tots els partits catalans (PSC, CiU, IC i ERC), a excepció, com ja és normal, dels racistes, feixistes, neo-nazis espanyolistes del PP (partit minoritari dins el Principat) que propugna la supremacia de l'espanyol per damunt del català, l'euskera i el gallec. La decisió dels jutges del Suprem espanyol (Eladio Escusol, Saragossa 1933; Carmelo Madrigal i Pedro José Yagüe, Guadalajara 1946) de donar suport a les tesis del misser d'ultradreta Esteban Gómez Rovira suposa un acte d'expulsióisme que està empenyent milers de ciutadans/es dels Països Catalans cap al nacionalisme i més encara cap a l'independentisme.

Fotografia de fa una trentena d'anys del Club de Petanca Els Hostalets. Hi ha sis o set jugadors que ja no són entre nosaltres, però n'hi ha que encara juguen.

Son ses dones de l'Equip de Petanca de Els Hostalets.

Primer equip del Club de Petanca Els Hostalets. Juguen a la primera categoria i van tercers.

Carta oberta a n'Aina Moll

Sr. director: Li prec publiqui aquesta carta dirigida a la Sra. Aina Moll i Marqués, coordinadora de la Campaña de Normalització Lingüística.

El passat 25-5-93 vaig adreçar una carta al delegat del Govern Central a les Illes Balears, Sr. Gerard Garcia, queixant-me de l'escassa normalització de l'Administració Perifèrica i dels seus organismes. En l'esmentada carta (de la qual, de moment, no he rebut contestació, si bé ara no ve al cas) vaig fer patent, també la discriminació de la llengua catalana i continua violació dels drets lingüístics de la meua persona i, en general, de tot ciutadà catalanoparlant. Tot i que no vaig emparar-me per res en la Constitució i l'Estatut, sí que ho vaig fer en la Llei 3/1986 de 29 d'abril, de Normalització

Lingüística i, especialment, en els arts 8 i 10.4. Li vaig enviar la carta perquè crec que no podem quedar-nos amb les mans plegades quan els nostres drets lingüístics, que en teoria s'haurien de respectar, es violen de manera constant.

Som ben conscient que s'han produït progressos en alguns departaments (a l'Insalud, per exemple, la rotulació de Son Dureta és modèlica i molts d'impressos estan, ja, normalitzats; i potser, també, en algun altre com a la Direcció Provincial de Trànsit) emperò, generalment, la situació és deplorable. Per citar-ne només alguns: Inem, Policia Nacional, Oficines del DNI, Guàrdia civil, Exèrcit, Administració de Justícia, Hisenda...

Per aquest motiu, seria desitjable

que s'establis un marc de col·laboració entre les distintes administracions, autonòmica i central, per tal de coordinar esforços i fer progressar la Normalització Lingüística.

Entre d'altres coses, suggeriria que des de la Campaña s'hi pagés una empenyeta. La Comissió Tècnica podria presentar algunes esmenes a la propera reunió Interinstitucional i, com a primera passa, podrien establir-se convenis amb l'Administració Estatal i demanar adhesions a la Campaña. Un cop més avançades les relacions, seria el moment oportú d'iniciar un torn de visites a les direccions provincials amb plans d'actuació, així com s'ha fet, ja, amb les Conselleries.

Antoni Martíànez Lliteres

L'ESTEL
de Mallorca
Telèfon: 265005

Vaga general

Julià Pere Rado i Garau

Molts de pics el més difícil és trobar el títol d'un escrit, ja que aquell no reflecteix fidelment el que hom vol expressar; però anem per tasca i llavors ja veurem el que sortirà.

Del que havíem de parlar és del passat i vigent 27 de gener de 1994, que fou un dia complet de civisme, encara que des dels poders, tots ens tinguessin per delinqüents o qualque cosa similar veient el desplegament de forces policials que ens "guardaven" i que, si un agent policial és com mil persones, ja em direu si no n'hi va haver, de vaguistes, i aquests sols utilitzaren una de les formes més democràtiques — això a tot Europa — de les vigents Constitucions.

Que de les més altes institucions del País i de l'Estat és vulgui posar traves a exercir un dret democràtic, tot això em fa pensar que encara no tenen un vertader esperit democràtic, i allà on ells creien que "les masses revolucionàries" farien un daltabaix, sols hi va haver civisme.

Civisme per part dels treballadors que feren funcionar els piquets informatius, que foren tranquils i no agressius, i per la gran manifestació, horabaixenca, en la qual exigíem al govern central la retirada de les aberrants mesures laborals.

I el que més és va notar fou el civisme dels petits empresaris, que en una gran majoria donaren suport a la vaga, ja que les mesures de retalls als treballadors, a qui més afectarà, serà a ells, ja que solen ésser els primers, i els que més paguen, quan hi ha una crisi; i si no ho creis, recordau els telenotícies dels dies 27 i 28 de gener i contestau-vos aquesta qüestió:

A vosaltres, petits i mitjans empresaris, us vingueren a proclamar les forces policials?

O vosaltres no pagau els mateixos impostos que els grans empresaris?

Les respostes les veurem el dia de demà.

Prou d'aigua enmetzinada

Per raons que no venen al cas he tingut la sort o la desgràcia de viure al llarg dels darrers anys a cavall de varis llocs. Aquest tarannà m'ha donat l'ocasió de tastar i conèixer amb diferents castes d'aigua de grifó. Una vegada i un altre, en tornar a casa, a Palma, he maleït la salobrosa i insalubre aigua que tenim els ciutadans a les nostres llars.

Com és possible que tots els aprop de 300.000 palmesans no ens revellem empenyats en contra de la funesta administració pública que ens suministra tant metzinosa barreja! I no vull que em desviïn les culpes de cap a trasvassaments i/o canalitzacions pendents. Que no se n'adonen que el que passa és que el nostre consum d'aigua creix per damunt dels nostres recursos hídrics?

El vertader mal govern a aquest respecte és el de les administracions que promouen i accepten el desmesurat creixement de la demanda. Es a dir, no tenir aturall per a noves urbanitzacions, ports esportius, camps de golf, etc. A on s'ha vist que amb informes desfavorables de la pròpia administració, pel que fa a subministrament d'aigua, la Comissió Insular d'Urbanisme del Consell Insular de Mallorca

doni llum verda a la creació, molt per damunt dels recursos, de les zones urbanes de Sa Talaiola i Es Pujol a Santanyí.

I vet aquí com un tema ens ha duit a l'altre. Però la connexió no és de bades: el mal profund i vertader de la minva de la qualitat de l'aigua a Ciutat i a d'altres nuclis de Mallorca ve de l'excessiu creixement urbanístic.

Creixement que exigeix la sobre-explotació de les aigües subterrànies. Bombejant desmesuradament els pous de l'illa provocam que abans que es puguin tornar a "omplir" amb aigua de pluja, es carreguin per la mar, per allà on estan "submergits", amb aigua salada.

La manca de planificació del creixement urbanístic i la sed de doblers fàcils que provoca l'especulació urbanística ens duen de cap a un carreró sense sortida, on estúpida i únicament els únics perjudicats som els mallorquins, que avui fins i tot hem de cuinar amb aigua mineral i que demà haurem d'emigrar d'una illa obsoleta on ningú hi voldrà tornar a fer vacances de tant degradada i menyspreable que serà la seva oferta turística.

MACIÀ BLÀZQUEZ I SALOM. Palma.

Mestres i professors: Peces clau del genocidi espanyol contra la nació catalana

Objectius del sistema d'ensenyança colonial:

* Netejar la victòria militar i la consegüent repressió contra la nació conquerida: **Los pueblos a los que se extendía el influjo del castellano aceptaban gustosos este idioma, a causa de su gran sonoridad. A ello contribuyeron los juglares, quienes en dicha lengua narraban las aventuras y hazañas de los guerreros notables de la Reconquista. El castellano, como árbol pletórico de savia primaveral, crece robusto y lozano, alimentándose de elementos nuevos de distinta procedencia, que él acepta, asimila y transforma en frutos de exuberante literatura (1).**

* Censurar i esborrar la memòria col·lectiva dels catalans.

* Reescriure els llibres de text i presentar la contingència històrica com quelcom natural, inevitable i fatal.

Als presoners

Germans i germana benvolguts
haveu lluitat,
haveu posat la vostra llibertat per Catalunya,
haveu caigut;
us han torturat,
us han tancat
i plorem per vosaltres...

Us considere fills de ma mare.
Vull la vostra llibertat,
dic aquesta voluntat íntima
encara que em maten
o que em foten navallada.
No podran amb nosaltres,
tornarem
junt amb el poble català que treballa,
combatent per la nostra meta:
la República Catalana,
més acollidora que mai
per la gent que pateix a l'ample món;
més comunista que mai
per acabar
amb encarregats que putegen l'obrer;
més solidària que mai
amb pobles que lluiten
per banderes justes
com la nostra— no prostituïdes.

Jo dic no a la tortura,
vull la llibertat dels presos,
que han lluitat,
han patit,
han firmat —obligats— la sentència.
Contra aquesta Espanya
exigesc
la República Catalana.

Josep-Antoni López
Betxí (Plana Baixa)

* Falsificar i manipular la història: els judicis de valor són presentats com fets categòrics, els esdeveniments incòmodes són ignorats i les proves no apareixen considerades.

* Legitimar la colonització espanyola i presentar-la com quelcom beneficiós i enriquidor per als nadius.

* Ridiculitzar la colònia (*Que fastidio! me han destinado a provincias*) i exaltar la metròpoli (*Esto en Madrid no pasa*).

* Imaginar la colònia sense els colonitzats.

* Humiliar la llengua i cultura indígenes i presentar-les com una cosa vulgar i inútil. Simultàniament exterioritzar un insultant complex tècnic i cultural.

* Combatre l'orgull, la dignitat, la confiança dels nadius en si mateixos i sembrar la zitzània de l'autoodi i els sentiments d'inferioritat.

* Confirmar la supremacia blanca i treure el negre del circuit històric, social, tecnològic i cultural.

* Extirpar en els indígenes la valentia

* Sembrar el buit pedagògic entre els mallorquins mitjançant la interposició. Qualsevol al·lusió a la comunitat aniran sempre relacionades a la nació colonitzadora, o sia: Espanya:

GEOGRAFIA: La meseta, Despeñaperros, Tormes, Jarama, Jabalón, Pisuegra...

HISTORIA: Viriato, Guadalete, Covadonga, el Cid, Guzmán el Bueno, Duque de Alba, Matías Montero...

CULTURA: El Quijote, Cervantes, Quevedo, Calderón, Lope de Vega...

* Aconseguir que el negre s'accepti a si mateix com: inferior, desvalgut, covard i mancat de solidaritat tribal. Amb poques paraules, boira ploranera de fatalisme: **Els mallorquins som morts. No som res. (...) Jo sempre havia volgut ésser jueu o negre, i així ésser alguna cosa. Ara, als cinquanta anys, he descobert que som una cosa infinitivament pitjor: som català (2).**

* Sembrar la divisió i les lluites intestines entre els mateixos indígenes. Això s'aconsegueix a través la Llei de les Mínimes Diferències, és a dir, explotar les rivalitats locals -que sempre n'hi ha-: tu dius *nostre* i jo *nostro*, tu gos i jo *ca*, tu *mallorquí* i jo *mallorquí*, etc. etc.

Es ara vil el poble de senyors,
s'ajup en el seu odi com un gos,
lladra de lluny, de prop admet bastó,
enllà del fang segueix camins de mort.

Amb la cançó bastim en la foscor
altes parets de somni, a recer d'aquest torb.
Ve per la nit remor de moltes fonts:
anem tancant les portes a la por.

«Per camins i torrenteres»

Nou llibre de poesies de Bernat Cifre

L'amic Bernat Cifre, de Ca'n Garrit de Pollença, és professor de Llatí a l'Institut «Ramon Llull» de Ciutat. Dirigeix corals, dona conferències, pronúncia pregons festius i col·labora (ara no tant) a la premsa ciutadana i forana. A les portes dels seixanta anys hi du 4 llibres de prosa poètica —majorment interpretació lírica del paisatge mallorquí— i 2 llibres de versos. D'aquests, el darrer que acaba de presentar, «Per camins i torrenteres», és un recull de quaranta-cinc poemes de temes i metres variats. Destaca el titulat «Pollença», un himne o oda que, en vuitanta entonats alexandrins, desgrana una lletania geogràfico-toponímica del Terme, amb profusió d'imatges. Dels dotze sonets triarem els dos dedicats a la mort de la seva mare, a qui va dedicat el llibre, car ella havia estat sempre lectora i jutgesa silenciosa del fill.

Tant pel que diuen el prologuista, Antoni Amorós Borràs, ex-professor de Lletres, i després el propi autor, en forma d'«Advertiments», com pel que es dedueix a la simple lectura d'aquestes pàgines, veim que es tracta de versos transparents i sonors, amb gran treball de rima i ritme, com si volgués perllongar —a partir d'enfocaments personals— els dictats o principis de la prestigiosa Escola Mallorquina que, partint de Costa i Alcover, la podem fer arribar a Galà, al P. Colom i a Dolç (en la seva primera època).

Hem parlat amb l'autor, i el trobam il·lusionat, ple de fe en la Poesia i en el seu poder formatiu. Per la nostra part creim sincerament en la sensibilitat i lirisme de Bernat Cifre, i donam per vàlida l'aportació poètica del pollençí. Enhorabona!

Carles Costa

N'Aurora Negre és monitora del DINAMIC GIM, el gimnàs del carrer dels Reis Catòlics de Ciutat. Fa set mesos, quan la vaig conèixer, estava grasseta. Ara, mirau-la.

Celler Jaume de Puntiró

Introducció històrica.

La tradició vinatera de la Vila de Santa Maria del Camí es remunta des de la conquesta catalana al segle XIII. El vi s'ha elaborat durant segles de forma artesanal als cellers de la Vila.

El **Celler Jaume de Puntiró** fou fundat el 1980 per Jaume Calafat i Nadal, actualment es regenta pels seus fills Pere i Bernat Calafat i Vich.

La tradició vinatera prové per línia materna dels Vich de Ca Sa Consellera que n'elaboren des de la segona meitat del segle XIX, per línia paterna els Calafat elaboraven vi a la possessió de Puntiró que regentaven.

El **Celler Jaume de Puntiró** forma part com a bodega elaboradora de la **Denominació d'Origen Binissalem**.

Situació

Els vinyets estan situats a la part plana de Santa Maria del Camí, a la comarca del Raiguer, al peu de la Serra de Tramuntana, a uns quinze quilòmetres de la ciutat de Palma. El terreny és call vermell-calçari amb presència d'abundants pedres a la superfície.

Situació geogràfica i terreny que incideixen en una bona qualitat dels raïms i en la graduació alcohòlica dels vins que s'elaboren.

Clima

El clima és mediterrani, amb una especial configuració gràcies a la protecció de la Serra d'Alfàbia. L'anyada de 1993 s'ha caracteritzat per un hivern moderadament fred i llarg, per una primavera suau i poc plujosa, per un estiu calorós i molt sec.

Raïms

Els raïms provenen de quatre vinyes: Sa Vinya Vella, Es Torrent Fals, Can Servi i Cas Misser Fiol.

Les varietats de raïm usades són les tradicionals i autòctones de la zona. La composició de raïms per elaborar el **vi negre Celler Jaume de Puntiró** és 80% manto negre, 13% callet i 7% tempranillo. El **vi blanc Celler Jaume de Puntiró** s'elabora exclusivament amb la varietat premsal blanc. Varietats que li donen aquest color, aroma i bevent peculiars, que fan que predominin regusts afruitats.

La graduació del **vi negre** és de 14% d'alcohol per litre, essent un vi d'alta graduació. La del **vi blanc** és de 11,7% d'alcohol per litre.

Vermada i fermentació

Els ceps foren vermats els dies 17 i 18 de setembre de 1993 per a l'elaboració del vi negre. La fermentació del most amb la pasta i pell fou en cup durant vuit dies. Després la segona fermentació dins dipòsit, per finalment ser trasbalsat i clarificat de manera artesanal.

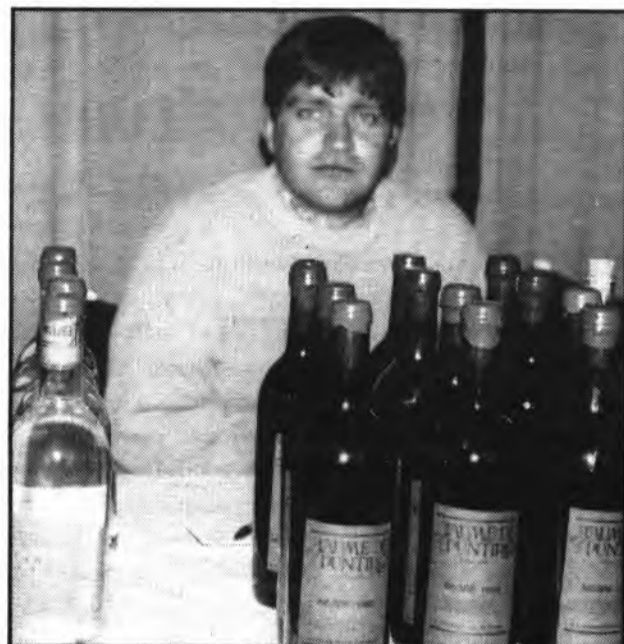
Els raïms per elaborar el vi blanc foren vermats el dia 11 de setembre de 1993, fermentant dins dipòsit a temperatura controlada -17/18 graus centígrads- durant vint-i-un dies. Després fou trasbalsat i clarificat de forma artesanal.

Condicions del vi

El **vi negre** i el **vi blanc** del **Celler Jaume de Puntiró** són vins joves. Degut al seu procés d'elaboració tradicional i artesana, el vi pot produir -si es guardat durant un llarg període de temps- lleugeres sedimentacions al fons de la botella però que no alteren la seva qualitat ni bevent.

Per a conservar el vi cal tenir-lo en posició horitzontal, a fi de que s'amari el tap.

Es recomana que aquests vins sien consumits durant l'any -sobretot el blanc- per poder gaudir del seu suau frescor, del seu aroma i del seu bevent.

En Pere Calafat és l'amo del Celler Jaume de Puntiró.

Consum del vi

El **vi Negre 1993 del Celler Jaume de Puntiró** s'ha de consumir a temperatura ambient, essent ideal els 15-18 graus.

El **vi Blanc 1993 del Celler Jaume de Puntiró** s'ha de consumir a temperatura freda, essent ideal els 7-9 graus.

La combinació del vi negre i del vi blanc amb els aliments, depèn totalment dels gustos, preferències i costums de les persones que els gaudeixin. Tot i així, els aliments a base de carns i de condiments forts són recomanables amb el vi negre; els aliments a base de peixos, marises i de condiments suaus són recomanables amb el vi blanc.

Respectant el medi ambient

Celler Jaume de Puntiró en el seu conreu de les vinyes segueix pautes que no agredeixen el terreny, ni el cep, ni el producte. Actualment les vinyes estan en procés de la seva incorporació al Consejo Regulador de la Agricultura Ecológica -CRAE-. Cal remarcar que el conreu de les vinyes de **Celler Jaume de Puntiró** sempre ha seguit els costums i maneres de fer de la agricultura tradicional de la zona, de sempre respectuosa amb el medi ambient.

Les etiquetes utilitzades són de paper reciclat. **Celler Jaume de Puntiró** reutilitza totes les capsas de cartró i les botelles. Agraint que aquestes es retornin per al seu reciclatge.

Adreça

Celler Jaume de Puntiró, Plaça nova, 23, 07230-Santa Maria del Camí (Mallorca) Telefons 620023, 140227.

La separació tranquil·la

La Nau

Tomeu Martí.— El patrimoni de l'antiga Txecoslovàquia es xifrava a la darreria de l'any passat en 634.000 milions de corones txeces, devers 140.000 milions de pessetes, es va dividir en una proporció de 2 a 1. És a dir dos terços per a Praga (capital de la república txeca) contra un terç per a Bratislava (capital eslovaca), en relació directa amb els deu milions d'habitants que té la república txeca contra els cinc de l'eslovaca.

Per als eslovacs aquesta distribució no és justa, encara que s'empari en dades objectives. Ells han hagut de construir-ho tot de nou, des de representacions diplomàtiques arreu del món fins a una infraestructura bàsica.

Tampoc en matèria de defensa, Vaclav Klaus, presidents dels txecs, no va voler alleugerir el camí cap a la independència dels eslovacs. Mentre Vladimir Mečiar, president dels eslovacs, reivindicava un exèrcit confederat, el seu homòleg txec no va acceptar tal proposta ja que sap que el màxim risc prové justament de les fronteres d'Eslovàquia amb els veïns del sud, els hongaresos.

Actualment funciona entre les dues repúbliques l'anomenat Tractat d'Amistat. Es tracta d'un document fonamental que té una validesa de quinze anys, que, lògicament, és revisable i que defineix les noves relacions de les repúbliques txeca i eslovaca a partir de la separació. Entre d'altres temes contempla la unió aranzelària i la

política econòmica i monetària comunes, però amb autonomia impositiva.

Quant als mitjans de comunicació també s'han repartit entre les dues repúbliques. També hi va haver acord en la bandera: la de la federació va passar a ser la dels txecs, cap eslovac no se sentia identificat amb un símbol que representava el poder provinent de Praga. L'acord també va ser fàcil en la partició dels arxius de l'exèrcit txecoslovac, inclosos els del servei secret.

Cal dir que la previsible caiguda econòmica d'Eslovàquia, una vegada separada dels txecs, no s'ha produït, i la Independència ha esperonat l'activitat econòmica, i la crisi, lluny d'agreujar-se, si més no s'ha estabilitzat. Els txecs, per la seva part, mantenen la seva bona situació econòmica, i un any després, encara cerque un nom per al seu país, de moment la denominació oficial és de República Txeca.

Un any després de la separació tranquil·la i modèlica que varen protagonitzar eslovacs i txecs, molts dels passos prevists encara resten pendents: és una qüestió de temps, però el cas de la dissolució de Txecoslovàquia s'ha convertit en sinònim de separació civilitzada. Sobretot si es contraposa amb el seu antònim més immediat: l'antiga Iugoslàvia.

Na Virginia Crespi, directora de l'agència matrimonial i d'amistat "La Pareja Unida", ens conta que han canviat el lloc de l'oficina de l'avinguda Comte de Sallent per un altre més a prop de la mar, a l'avinguda Alexandre Rosselló, número 3, cinquè pis. Una agència seriosa on acudeixen les persones soles que volen trobar parella; i ja, segons ens diu na Virginia, se n'han formades moltes.

Equip de futbol-set del restaurant Sol i Neu del carrer Vinyassa, de Ciutat. Juguen al torneig d'empreses del CIM a la categoria segona C i van segons a la taula classificatòria.

C.F. Patronat jueu a la categoria Cadets A. Van el n.º 6 de la classificació.

Cal saber escollir el sexe de l'animal

ANIMALS A CASA
PILAR SARDENYA

Masclle o femella?

Encara que sembla que el sexe dels animals no és una cosa important, a l'hora d'adquirir-ne un, val la pena d'estudiar els avantatges i els inconvenients de cadascun. Abans de res, però, la primera pregunta que cal fer-se és si es desitja o es té la intenció de tenir descendència. Si la resposta és positiva, ja és clar que s'ha de comprar una femella. Si la resposta és negativa, cal saber les diferències de cada sexe per poder-se decidir.

Les femelles són sempre més petites que els mascles i acostumen a ser més familiars, més tranquil·les i pacífiques. D'altra banda, el seu sexe comporta alguns desavantatges: els períodes de zel, durant els quals s'ha d'evitar la companyia dels mascles si no ens volem trobar amb embarrassos no desitjats; la menstruació, que encara que per si mateixa no presenta més inconvenients que la pèrdua de sang, ínfima moltes vegades, però que pot

deixar petits rastres pels llocs habituals on s'instal·la (per aquest motiu, s'aconseja col·locar, durant aquests dies, una manteta o una tovallola als seus racons preferits); i, al capdavall, en el cas d'haver-la aparellat, l'embaràs, el part i les atencions que les cries necessiten.

Els mascles, en canvi, són de mida més gran i més forts, també són més independents. Si es desitja un gos de guarda i defensa, un mascle resultarà més eficaç. Com a desavantatge, ens trobem principalment que durant els períodes de zel estan més inquietos i, fins i tot, poden resultar més agressius. A més a més, en aquest període és més fàcil que intentin escapar-se per buscar alguna femella en zel. En el cas d'haver-lo aparellat, però, les obligacions, tot i que poden variar segons els acords amb l'amo de la femella, evidentment són mínimes.

L'ESTERILITZACIÓ, tant de goses com de gats, és una operació molt freqüent en tots aquells casos en què no es desitja descendència, tant si ja ha parit alguna vegada com si no. L'operació no comporta cap perill per a l'animal, sobretot si és jove, i evita tots els inconvenients propis del sexe: períodes de zel, menstruació i embarrassos. L'única conseqüència que sol tenir és una tendència a engreixar-se, que es pot resoldre perfectament amb una dieta ben equilibrada.

Pel que fa als mascles, la castració no és tan usual, sobretot en els gossos. En els gats, en canvi, és molt normal per evitar així les contínues escapades i els miols llargs i freqüents amb els quals volen cridar l'atenció de les femelles.

En tots els casos, però, serà el veterinari el qui ens aconsellarà i decidirà si és convenient o no l'operació i quin és l'edat adequada per fer-la.

LA NOSTRA LLENGUA CATALANA AL TRIBUNAL

Es Gall (15-Febrer-1994)

Com voleu pau i avenència a una olla de caragols? Són botxins, quina demència!, més d'un parell d'espanyols.

Un és en Gómez Rovira de las "Juntas Españolas": vol privar nostres escoles del català, a matar tira i nostra llengua suspira per viure a ple. Caramboles!

Pot ser bona i vertadera la Constitució? Na-nai, si una llengua forastera ens obliga sobre entera i la nostra, no. Carai!

Ara el Tribunal Suprem i també el Constitucional ens volen sotmetre... Mem quin serà el seu mot final?

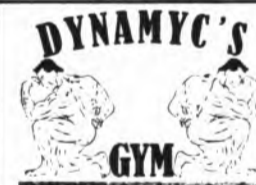
Ja basta de paciència, que Espanya ens fot els destins! Declarau la independència, si voleu supervivència a Mallorca, mallorquins.

L'arbre reverdit

Jo sóc l'esqueix d'un arbre, ben poderós ahir, que als segadors feia ombra a l'hora de la sesta; les branques una a una em va rompre la tempesta. i el llamp fins a la terra la soca em migpartí.

Brots de migrades fulles coronen el bocí obert i sense entranyes, que de la soca resta; cremar he vist ma llenya; com funeral de festa, al cel he vist anar-se'n la millor part de mí. Cada ferida mostra la pèrdua d'una branca; sens mí, res parlaria de la meitat que em manca; jo visc per fer reviuir el que de mí s'és mort.

I esta tristor en viure's, xucla ma arrel esclava, i sent brostar les fulles i sent pujar la saba, i ajuda a buscar l'hora de fer brollar est hort.

Culturisme
Aeròbic
Fitness
Apriment
Augment de pes
Rehabilitació
Thai
Dança
Reis Catòlics, 134
Tlf.: 24 10 79. Ciutat

RESTAURANT MAGGY
Cuina mallorquina

Menú dies feiners: 700 ptes
Menú diumenges: 975 ptes.
Carrer dels Reis Catòlics, 133
Tel. 272748 Ciutat de Mallorca

Foto video

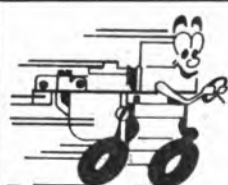
FULLANA

C/. Pare Joan Crespí, 4
Tlf.: 41 96 03. Es Rafal Vell

Electrònica

MIGUEL
RISSO

Servei tècnic
Reparació i instal·lació
Televisió - vídeo - audio -
electrodomèstics - antenes
col·lectives - parabòliques - porters.
C/. Guillem Galmés, 11
Tel.: 75 35 80 - Palma de Mallorca

SEBASTIÀ
SERVICI DE-CARBURACIÓ

Especialitat en carburadors,
injecció i posades a punt de motors

C/. Cardenal Despuig n.º 7 - 07008 - Palma - Tel. 24 01 62

CELLER
JAUME DE
PUNTIRO

VINYES I VINS
Plaça Nova, 23. Tlf.: 62 00 23. Santa Maria del Camí

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Joana-Maria Barceló (Espardenyalandia). Aquestes grans superfícies ens faran desaparèixer. De defora vindran i de casa ens trauran, diu l'adagi. Això ens passa als mallorquins. A les pròximes eleccions hem de votar els nostres, UM i PSM. El PP i el PSOE són partits espanyols que van contra Mallorca.

Joan Flores (Cuina Confort). Nosaltres som veïns del *Corte Inglés* i això ens pot anar bé. Les altres superfícies ens perjudiquen. Aquesta gent del PP que les autoritza no estima els mallorquins. Hem de votar partits nacionals mallorquins si volem estar bé.

Juliana Garcia (Confecions Júlia). A aquestes grans superfícies no els calaria foc perquè no en sé, però, de ganes, no en falten. A aquests que comanden, els calaria foc. No els hem de votar mai més. Hem de votar partits nacionals mallorquins.

Francisca Juan (Supersantamaria). No feim més que per cobrir despeses. Aquesta gent que comanda no estima gens els botiguers. No estic en contra de cap partit, però hauriem de votar partits polítics mallorquins, a veure si ens defensen.

Matrimoni López-Moreno (Electrotec). Molt malament. El PP va contra nosaltres. Hem de votar partits mallorquins que ens defensen.

Antònia Canyelles (Forn Garau). Tots tenim dret a viure, però primer som els mallorquins. Aquests del PP han de menester moltes garrotades. Hem de votar partits nostres, partits d'aquí.

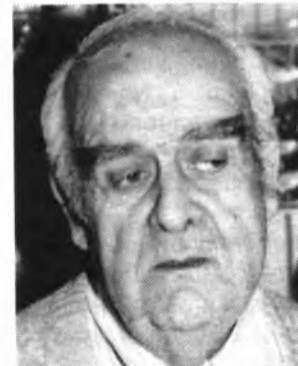
Antònia Ferrer (Passatemps). Això duu atur a Mallorca. Aquesta gent que comanda a Mallorca ens enganya i no ens estima.

Matrimoni Aguilar-Fernández (Forners). Això enfonsa el comerç mallorquí. El PP no ens estima gens. Hem de votar partits mallorquins, com el PSM o UM, que ens defensen.

Eugènia Duque (Perfumeria Geni). Al pas que anam dins pocs anys els mallorquins haurem d'emigrar perquè aquestes empreses estrangeres s'enduen els dobles a fora. Aquesta gent del PP no estima Mallorca. Hem de votar partits mallorquins que estimin aquesta terra.

Joan Nicolau (Queviures i congelats). Això serà ferest, tant per al ciutadà com per al botiguer. Aquestes superfícies s'enduen els guanys a fora. Aquesta gent del PP no ens estima gens ni mica. Jo sempre he votat UM i visc amb l'esperança que qualche dia els nacionalistes guanyarem.

Dolores Castellanos (Merceria Canyelles). Enfonsen el comerç mallorquí. Aquests del PP van a la seva. Hem de canviar de govern votant partits mallorquins com ERC, PSM o UM, que són d'aquesta terra i ens deixaran viure.

LES GRANS SUPERFÍCIES PROVOQUEN L'EMPOBRIMENT DE MALLORCA

Set motius per no comprar a les grans superfícies

1.- Les grans superfícies practiquen la competència deslleial, ataquen directament l'economia mallorquina en general i provoquen la destrucció de llocs de treball i la baixada de la renda i de la demanda en la comunitat balear.

2.- Un petit comerç crea un lloc de treball per cada 6'5 milions de venda. En canvi les grans superfícies creen un lloc de treball precari amb contracte temporal per cada 28 milions de vendes.

3.- Els beneficis de les grans superfícies no reverteixen a Mallorca sinó que se'n van a fora. La instal·lació de les grans superfícies provocarà una reducció de la demanda equivalent a 12.160 milions de ptes. Això mateix expressat en termes de demanda turística es pot dir que equival a la reducció de l'afluència turística en 200.000 persones a Mallorca.

4.- Segons l'economista Miquel Alenyar, les grans superfícies provocaran:

- * La pèrdua de 2.612 llocs de feina.
- * La desaparició de 1.912 establiments.
- * La pèrdua neta de rendes salarials per ordre de 7.537 milions de ptes.

5.- Les grans superfícies exploten els proveïdors perquè els paguen les mercaderies amb 120 dies de retard. Amb aquest capital acumulat es dediquen a untar les corrioies i a ensabonar amb comissions il·legals polítics corruptes del PP-PSOE, com Fageda, Cafellas o Aguiló, perquè canviïn els plans d'urbanisme segons els seus interessos.

6.- Les grans superfícies tenen un sistema de proveïment, de distribució, de publicitat, etc. centralitzats fora de Mallorca amb la qual cosa marginen i discriminen els productes mallorquins agrícoles, articles de neteja, mobles, sabates, etc.

7.- Les grans superfícies provoquen la desertització comercial de molts carrers i de moltes barriades que primer es veuen inundades de cartells *Se traspassa, Se Lloga, Se Ven, ...* i després es veuen immerses en una espiral de degradació i de delinqüència.

**Mallorquins!
Mallorquines!
Anau vius!**

Comprar a les grans superfícies és un duro per avui i fam per a demà!

ELS MIRACLES D'EN JAUME JOAN BOVER!

**Les mans que curen
Donan massages
biomagnètics a deportistes
C/. Joan Alcover, 10, entresol
Tlf.: 46 44 00. Ciutat de Mallorca**

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Família Sánchez-Alloza (Xarcuteria Desig). Aquestes empreses s'enduen els doblers a fora, i això és dolent per a Mallorca. Aquesta gent que comanda no mira gens pels mallorquins. Hem de votar partits nacionals mallorquins que mirin per nosaltres.

Jaume Parets (Estils). El *Corte Inglés* me fa tremolar. Aquesta gent que comanda a Mallorca no ens estima gens. També vull dir que no tenim gaire autonomia. A la llarga anam a un nacionalisme total dels mallorquins. Si no reforçam l'autonomia la gent votarà partits nacionals mallorquins per reforçar-la.

Francesca Tarongí (Ca na Xisca). A mi, no m'afecta perquè tenc una botiga especialitzada, però trobo que han posat massa superfícies a un lloc tan petit com Mallorca. Aquests del PP no ens estimen gens. Hem de votar partits nacionals mallorquins que ens defensin. A mi, me va Unió Mallorquina.

Catalina Mateu (Esparteria Rafal). No hi ha dret que els que comanden hagin autoritzat tantes superfícies forasteres que ens trauran a fora. Nosaltres pagam els impostos a Mallorca i aquests no paguen quasi res. Tenen els empleats com a esclaus. No els hem de tornar a votar. Hem de votar partits nacionals mallorquins que defensin els que vivim aquí, no els de fora.

Francisca Fornés (Es Brot). Això fa molt de mal al comerç mallorquí. Aquesta gent del PP que ho ha autoritzat no ens estima gens ni mica. Hem de votar partits nacionals mallorquins, com el PSM, que ens estimen.

Joan Miquel Ramon (Supervivero). Massa superfícies per tan poc territori. Aquesta gent que comanda no ens estima. Entrí qui entri, faran el mateix.

Teresa Vidal (Merceria del Pilar). El pitjor de tot és que aquesta gent s'enduen els doblers a fora. Aquesta gent del PP són uns imrepresentables que no miren per aquesta terra. Hem de votar partits mallorquins que defensin la nostra economia, la nostra cultura i la nostra llengua. Jo vot PSM.

Maria-Isabel Medina (Botiguera). Els comerciants mallorquins haurem de tancar. Aquesta gent que comanda no ens estima gens. Hem de votar partits mallorquins i treure aquesta gent a fora del Govern Balear.

Maria J. Blanco (Fornera). Aquests que comanden no ens estimen. Hem de canviar de govern votant partits nacionals mallorquins, que són dels nostres.

Dolors González (Flor de Lís). El *Corte Inglés* com a veïnat me va bé. Les altres superfícies sobren. Aquesta gent del PP no ens estima gens. No els tornaré a votar. Votaré UM o PSM, que són mallorquins.

Carme Navarrete (Línea 16). Això farà que els comerciants mallorquins haguem de tancar. Aquesta gent que comanda no ens estima. Hem de votar partits nacionals mallorquins si no volem anar a l'hecatombe.

Antoni Mora (Olis Mimor). Ens arruïnarà a tots. Aquesta gent s'enduen els doblers a fora. El PP i el PSOE no ens estimen. Hem de votar partits mallorquins com el PSM, que és coherent i defensa Mallorca.

**MALLORQUINS!
MALLORQUINES!**

**COMPRAU PRODUCTES DE
MALLORCA!**

SÓN ELS MILLORS DEL MÓN!

És una suggeriment de L'ESTEL DE MALLORCA
El diari dels mallorquins.

EL PETIT COMERÇ DÓNA VIDA I SEGURETAT A LA BARRIADA

*Tres motius per anar a comprar a la petita i mitjana
empresa de la barriada*

- 1.- Els beneficis de la petita i mitjana empresa mallorquina es reinverteixen a Mallorca la qual cosa provoca que els doblers corrin de mà en mà i arribin a molta més gent.
- 2.- El petit comerç, la majoria de vegades són empreses de tipus familiar que creen llocs de feina estables.
- 3.- La petita i mitjana empresa ofereix un tracte humà i un servei post-venda que mai no podrà oferir la massificació i la despersonalització de les grans superfícies.
- 4.- Un carrer ple de comerços és una garantia contra la degradació i un fre a la inseguretat ciutadana.

**Mallorquins!
Mallorquines!**

**No deixeu de comprar als comerços de la
barriada o del vostre poble!**

És un suggeriment de L'ESTEL DE MALLORCA
El diari dels mallorquins.

EL CORRUPTE CAÑELLAS PERJUDICA EL COMERÇ MALLORQUI I AFAVOREIX ALCAMPO

Aquest rètol de l'autopista Palma - Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la conxorxa entre el corrupte Cañellas i la gran superfície Alcampo que es va inaugurar amb la presència de la consellera Catalina Cirer i sense tenir els permisos corresponents. Des de quan la senyalització pública d'una autopista, tant vertical com horitzontal, està per beneficiar una empresa privada?

D'aquí a les eleccions autonòmiques de 1995, L'Estel de Mallorca publicarà cada número aquesta fotografia fins que Cañellas ordeni llevar el rètol de l'autopista.

Camí dels Reis, 53.
Tlf.: 40 22 96.
Gènova

BAR CENTRAL
Menjars, tapes variades
entrepans
Som especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

Forn i pastisseria

La Flor de Lis
Ensaimades, tot tipus de pastissos,
coques de figueres per a bromes...
C/. Faus Morei, 4. Tlf.: 46 68 69
07007 Ciutat de Mallorca

RESTAURANT S'HOSTALOT
Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Autèntica cuina mallorquina
Menjador privat.
Dinars d'empresa
C/. Metge Josep Darder, 21
Tlf.: 24 32 98. Ciutat

RESTAURANT
Es Clàssic

CHINA RESTAURANT ORIENTAL
C/. Joaquín Verdagué, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

RESTAURANTE
Casa Jacinto
C/. Barranc, 20. Tlf.: 40 18 58. Gènova

CANAL 26 GALAVISION
Necessita locutors,
entrevistadors i
gent del món de
l'espectacle i de
l'art
Tlf.: 49 11 11 - 26 96 17

Restaurant **Ca's Carbone** Dimarts tancat
Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

zoldos
FRAU
Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

RESTAURANT
SES COVES DE GENOVA
BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT
C/. Barranc, 45 Tlf. 40 23 87 GENOVA

Supermercat DARDER
Cadena SPAR
Obert de dilluns a dissabte
de 9 a 2 i de 5 a 9
C/. Metge Josep Darder, 15
Tlf.: 24 34 24. Ciutat de Mallorca

Els Vuit Vents
BAR - MESÓN - RESTAURANTE
Especialitat en cuina mallorquina
Carn a la graella i pizzes
Convits màxim 80 persones
Carrer Vicari J. Fuster, 265 A
Tlf.: 24 46 49. 07007 Es Molinar

Ca'n Marco's
TAPES VARIADES
Som especialistes en:
Conill amb seba
Pop a la gallega
Lacon
Caragols amb fonoll
Cardenal Despuig, 3.
Tlf.: 24 99 08. 07008 Ciutat

L'ESTEL
de Mallorca

ES POT TROBAR A TOTS
ELS QUIOSCOS DE
MALLORCA AL PREU DE
200 PTS.
MANTENIM EL PREU DE
SUBSCRIPCIO DE 1.500 PTS.
PER 12 NÚMEROS

Bar restaurant
Caldentey
Menjars casolans,
tapes variades
Carrer de Manacor, 127.
Tlf.: 27 10 59.
Ciutat

OPTICA CIUTAT
FOTOGRAFIA
Carrer Manacor, 63.
Tlf.: 46 37 77. Ciutat

TEXTIL HOGAR HOTEL, S.L.
Suministram a hosteleria i venem al públic:
Llençols, tavalloles, estovalles,
torcaboques, cortines, tapisseria...
Carrer d'Aragó, 240. Tlf.: 24 62 96.
Fax 249059. 07008 Es Vivero

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat. Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel. 42 89 46

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de S'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Im-mob. Pascual. Tel. 72 62 04.

Llogaria apartament o xalet, temporada d'estiu, vora la mar. Zona tranquil·la entre Cala Santanyí i Cala Llombards, Bon preu. Tel. 653362. Migdies o vespres.

S'ARENAL, apartament de 70 m², 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Es lloga el restaurant Can Bono, de Felanitx. Tel. 580588.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m². 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a con-venir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

Venc pis, 140 m², 4 dormitoris, dues sales de bany, tot ben moblat, menjador 38 m². Garatge per dos cotxes i dues motos. Tot per 12.900.000 ptes. Tel. 262015.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de S'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Lluçmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE COMPANYIA

Clinica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc vestit de submarinista de cinc mil·límetres d'espessor amb aletes i guants. 45.000 ptes. Tel. 515433.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Grat. oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificaré devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièssel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

Venc parella de coloms butxes per 5.000 ptes. Tel. 754131.

Venc Vespa 200, bon estat i preu raonable. Tel. 491372.

OLIVER NÀUTICA de la ronda de Migjorn, 107 de Lluçmajor. Tel. 120477.

S'hi ven, procedent de canvis: Neumàtica semi-dirigida Narwau 4 metres, motor Tohatsu 40 hp i remolc, 750.000 ptes. CHANCHY 7'60 amb motor Volvo i motor auxiliar Mercury 15 hp.

ZODIAC 2'40 amb auxiliar Johnson, suport Zodiac d'acer inoxidable ràdio i televisió....

ZODIAC 320 amb Suzuki 15 hp. 275.000 ptes.

MOTOR HONDA 5 hp. Canya llarga; nou, 18 mesos de garantia. 250.000 ptes.

PUMA 29 motor Volvo, enrotllador, sonda, corredora, ràdio-telèfon etc. 4.800.000 ptes.

PERSONALS

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom: _____ D.N.I. _____

Cognom: _____ TEL: _____

ATENCIÓ

- Escriuiu un sol anunci per cupó.
- Usau lletres majúscules.
- Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a: S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 - 07600 - SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL-LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o recollir qualsevol sobre o paquet en poques hores.
Urbans, regionals, nacionals, internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner. amb fins formals. Tel. 721494.

Al-lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al-lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Jove, 20 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al-lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

N'Aina i na Maria, dues inquires de 16 anys, volen correspondència amb al-lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrens, 75 Inca.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessit companya, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Home sol, cerca companya 40/45 anys. Apartat 146 s'Arenal.

S'ofereix dona per fer neteja a la ciutat de Felanitx. Tel. 580791.

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amistat, de moment. Tel. 710087.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contacta al 722836.

Divorciada, 48 anys, la soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al.lota senzilla. Tenc un treball segur, cridau-me al 710087.

Fadrineta de 20 anys, guapa, treball fix, alegre, cerc jove que li agradi sortir, divertir-se, que sigui alegre, honrat, treballador, molt sincer, ja que jo també ho som. Tel. 710087.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel. 277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, coipulencia normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amistat al principi, i després futur matrimoni. Tel. 722836.

Cuineria, de 50 anys, amb bona presència, fadrina, voldria conèixer senyor de fins a 60 anys, sincer i amable i sobretot fadrí. Tel. 206979.

Fadrina de 40 anys. Vull conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer; per amistat i fins formals. Tel. 206979.

Si estau totsols, veniu i trobareu parella. Gran Prix Master a la qualitat Europea. Tlf.: 72 14 94

Auxiliar administrativa, de 30 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa. Vull contactar amb home de fins a 37 anys, més o manco, feiner i sense mal vicis amb fins completament seriosos. Tel. 721494.

Secretaria, 32 anys, necessit carinyo, cerc senyor bon al.lot de fins a 45 anys, la resta no importa; són dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

GASTRONOMIA

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafè, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paellas, graellades de carn i de peix. Menú a 700 ptes. Joan d'Àustria, 13. Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

SERVEIS PROFESSIONALS

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

GRADUAT SOCIAL s'ofereix per treballar a assessoria laboral, empresa o similar. Estudis acabats setembre 1993. Cridau de 13 a 14 hores al 660668.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335-Coll d'En Rabassa.

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

Gimnàstica mèdica, DO. IN. Cada dilluns i dijous a les 20'30. Organitza Grup de Dones de s'Arenal a l'Escola vella del carrer Diego Zafortesa. Tel. 260443 - 269147 - 264259. Pose't en forma!

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

Cursos d'expressió corporal 1994. Grups d'adults els dilluns a les 18 hores. Grups de joves els dimarts a les 18 hores. Carrer Menorca, 6. 5.500 ptes al mes. Tel. 750041-713262.

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demanau per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

COSIT i PLANXAT

Arreglam peces de vestir i llogam smokings. Servei de tintoreria Mare de Deu de Montserrat, 35 - B Tlf.: 41 88 51. Es Rafal - Ciutat

S'ha duit idea dolenta

Climent Garau i Salvà

Jo no entenc d'economia per no haver-ne estudiat, emperò dins es meu cap una idea me guia. Si bona fe hi havia a dins sa nostra nació, pujaria un escaló que el gran món l'admiraria.

Ès sa segona nació, se pot dir, de dins Europa; la mar que nos envolta, amb cinc-cents mil d'extensió terra de gran producció que de tot allà hi inverteix, amb personal qui serveix per entendre tot factor.

No faltaria de res per sa gent poder menjar; barato es podria dar a tot es qui consumeix per mirar lo que fa falta que fos com pes de balança que sa justícia imparteix.

De tota matèria hi ha a dins terreny espanyol, podem bravejar de sol i mineral per forjar, mercuri per "emplear", que n'és lo més ric del món, molt poques nacions lo són que d'ell en puguin comptar.

De rius n'està invadit per poder regar es "terreno": el Miño, Duero i Ebre sense comptar el petit; n'és un líquid molt molt ric per sa gent alimentar. D'aigua en podria sobrar obrant amb un bon sentit.

Espanya pot bravejar d'haver produït llumeneres; homos de fines molles que coses varen crear. Tan amunt varen pujar que foren primers del món; ses obres joies lo són molt dignes de respectar.

Va ser molt original en lo que s'entengué: un submarí va fer el savi Isaac Peral. Sa gran obra triümfal cap recolzament trobà i a Cartagena deixà el tan ric material.

Lo va tenir per recreo sa còrnia d'ull canviar a això se dedicà famós doctor Castro Viejo. S'odi no tengué fre per sa gent que comandava i cap Amèrica es canviava amb aquell tan ric "empleo".

En Colom va descobrir Amèrica del sud un dia; cap a la India aniria i nou carrer no li sortí. S'obra l'afavorí per engrandir seva Espanya, va ser molt grossa "hassanya" que molt se va aplaudir.

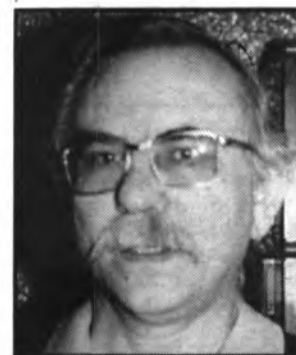
Després d'haver conquerit allà un immens "terreno", lo prengué com a "recreo" veure'l de tot ben vestit, i d'un personal molt servit que en tot li ajudaven de tot li proporcionaven tractant-lo de bon amic.

Dues vegades vengué en els reis compte donà: que es "terreno" d'allà era un hort vertader. Des "mando" gràcies tengué d'aquella grossa "hassanya"; ell cap moment esperava lo que li succeigué.

Molta il·lusió li fe explorar aquella terra, se li preparà sa guerra el tercer pic que vengué. A tancar-se'l se'l dugué tot carregat de cadenes i dins presons molt estretes patí fins que morigué.

Al sopar organitzat per celebrar l'onomàstica, l'amo en Guillem de Can Pereta, de la Casa Blanca, va comanar al forn Can Coll, de Sant Jordi, aquesta ensaimada de 40 quilos i quasi dos metres de diàmetre. Els casablanquers en saben, i molt, d'organitzar festes i sopars.

En Miquel López és l'amo del Restaurant Fremi del carrer Aragó de Ciutat. Fa menús a 725 ptes.

Ès el matrimoni Caracena-Toro que regenta el restaurant Can Marcos de la barriada del Güell. El conill amb ceba, el pop a la gallega i els caragols amb fonoll són les especialitats de la casa. Fan menús a 900 ptes.

En Jordi Oliver i Reinés és l'amo del bar Memphis de la barriada del Bar Güell. Ara que aquest darrer bar ha tancat, les reunions quinzanals del Grup Güell es fan al seu bar. Darrerament la gran activitat d'aquest grup han estat les carrosses del carnaval.

Són els amos joves del restaurant Maracaibo, de Can Pastilla, anant de rua devers les Meravelles de s'Arenal els passats carnivals.

Són els germans Noguera, propietaris del restaurant Sa Font, de Santa Maria del Camí. Serveixen tapes de moltes classes durant tot el dia. Al migdia i al vespre tenen xot al forn, porcella rostida, bacallà a la basca i altres coses bones. A la carta es pot menjar per unes 1.500 ptes. El menú del dia val 700 ptes.

El matrimoni Rodríguez-Garcia regenta Es Racó. Serveixen begudes, hamburgueses i pepitos. Un local on es pot menjar i beure per 400 ptes.

L'ESTEL
de Mallorca
El diari dels mallorquins

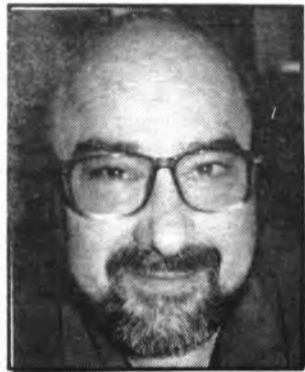
Gastronomia

El matrimoni Nadal-Martínez ha obert no fa molt el restaurant Classic al carrer Josep Darder de Ciutat. El local té una sala per a més de seixanta comensals. Fan cuina mallorquina selecta, com el braç de xot farcit, porc farcit d'albergínies, el guisat de conill amb mussola i la dorada al forn i bolets són alguns dels plats que recomanen. A la carta es pot menjar i beure molt bé. El menú d'executiu val 1.200 ptes. Tenen la carta en català i en altres llengües.

En Lucas Consuegra és l'amo de l'hamburgueseria Way, del Rafal. Serveix hamburgueses i pizzas. Per 700 ptes s'hi pot menjar i beure.

N'Antònia Barceló és la madona jove del bar Ca Na Bailona. Serveix begudes, tapes variades i entrepans calents.

En Tomàs de Santa Maria és l'amo del local de menjars ràpids Kikiriki, a la plaça Nova de Santa Maria del Camí. El preu de mitjà del pollastre a l'ast és de 750 ptes i un tassó de vi de la denominació Binissalem val 50 ptes.

En Miquel Cifre és l'encarregat de la Trattoria La Fontana del carrer Aragó. Serveix pizzas, pastes italianes, carns i amanides. El preu mitjà a la carta és de 1.500 ptes.

N'Antònia Serra és la madona del Meson Can Serra, del Rafal Vell. Serveix caragols amb fonoll, pollastres a l'ast, conill amb ceba i altres plats de la cuina mallorquina. Serveix menús a 650 ptes.

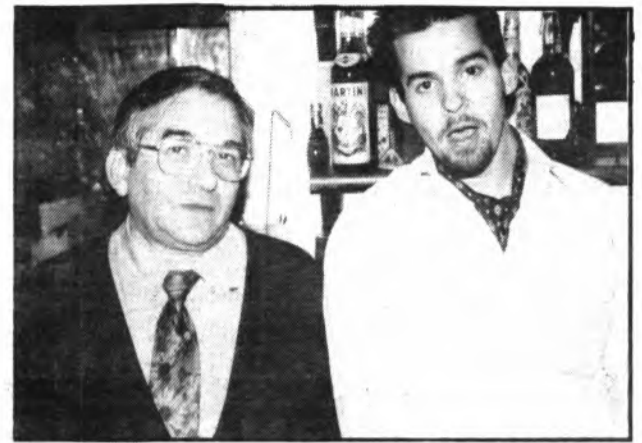
En Joan Fernández és l'amo del bar Meriendas Juan, de devora l'Estació del Tren de Ciutat. Fa entrepans de formatge, de sobrassada, de botifarra, de xorís, de pernil salat, fa pa amb oli i moltes altres coses. Els entrepans van a 175 ptes.

N'Antoni Amengual és l'amo del restaurant Sol i Neu, del carrer Vinyassa, just darrera el Corte Inglés. Fa menús a 700 ptes.

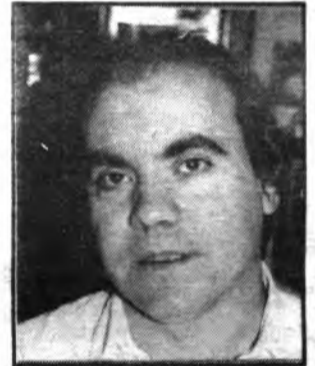
En Joan Vidal és l'amo del Restaurant Maggy del carrer dels Reis Catòlics de Ciutat. Fa cuina mallorquina i menús a 700 ptes.

En Josep-Lluís Bermúdez i el seu fill Perico han obert aquests dies El Bodegón de Perico, un local situat al carrer Vinyassa, ben a prop del futur Corte Inglés de Ciutat. La truita de fruites de l'horta i les delícies de gambes són algunes de les especialitats de la casa. El menú del dia val 850 ptes. En Josep-Lluís Bermúdez té una dilatada vida dins el món de la gastronomia mallorquina. Va arribar a l'illa fa una trentena d'anys i es va casar amb un mallorquina. Va esser l'amo del Meson del Paletó, de La Noria del Paletó i del Patio de Triana, tot devers Gomila. Ara, aquella zona ja no és el que era, s'ha degradat i la gent no hi va. En Bermúdez continuarà la seva feina a l'ombra del Corte Inglés i segur que li anirà bé.

En Simó Pecos és l'amo del Restaurant Pecos del carrer Margalida Caimari de Ciutat. El cabrit al forn, la costella de porcella i el rap a la cassola són algunes de les especialitats de la casa. A la carta es pot menjar per unes 2500 ptes. El menú val 775 ptes.

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom:

Carrer:

..... D.P.

Població: Tel.:

M'interessa una subscripció:

SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Banc:

Direcció:

N.º entitat: N.º suc.:

Compte n.º:

Firma

Ompliu aquesta tarja i envia-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal

MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ

CAN MARÍ

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 - SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.